

АКАДЕМИЈА СТРУКОВНИХ СТУДИЈА КОСОВСКО МЕТОХИЈСКА

улица Доситеја Обрадовића бб, 38218 Лепосавић, тел. 028/83-780

www.akademijakm.edu.rs, e-mail: office@akademijakm.edu.rs

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
Аутономна покрајина Косово и Метохија
Академија струковних студија косовско метохијска

Бр. 03-482/V
13.11. 20 23. год.
ЛЕПОСАВИЋ

На основу члана 100. став 1. тачка 28. Статута Академије струковних студија косовско метохијска, Наставно стручно веће, на седници одржаној дана 13.11. 2023. године, доноси

ОДЛУКУ

Усваја се Извештај о самовредновању студијског програма Енергетика, на ОСС, у свему према датом предлогу.

Председник Наставно-стручног
већа Академије косовско метохијска
др Милан Мишић, проф.с.с.

АКАДЕМИЈА СТРУКОВНИХ СТУДИЈА КОСОВСКО МЕТОХИЈСКА

ИЗВЕШТАЈ О САМОВРЕДНОВАЊУ И
ОЦЕЊИВАЊУ КВАЛИТЕТА СТУДИЈСКОГ
ПРОГРАМА „ЕНЕРГЕТИКА“

Звечан,
2023. године

ИЗВЕШТАЈ ПО СТАНДАРДИМА ЗА САМОВРЕДНОВАЊЕ И ОЦЕЊИВАЊЕ
КВАЛИТЕТА СТУДИЈСКОГ ПРОГРАМА
„ЕНЕРГЕТИКА“

АКАДЕМИЈЕ СТРУКОВНИХ СТУДИЈА КОСОВСКО МЕТОХИЈСКА

САДРЖАЈ

ОСНОВНИ ПОДАЦИ О АКАДЕМИЈИ СТРУКОВНИХ СТУДИЈА КОСОВСКО
МЕТОХИЈСКА

1. Стандард 4: Квалитет студијског програма,
2. Стандард 5: Квалитет наставног процеса,
3. Стандард 7: Квалитет наставника и сарадника,
4. Стандард 8: Квалитет студената,
5. Стандард 9: Квалитет уџбеника, литературе, библиотечких и информатичких ресурса,
6. Стандард 10: Квалитет управљања високошколском установом и квалитет ненаставне подршке,
7. Стандард 11: Квалитет простора и опреме,
8. Стандард 13: Улога студената у самовредновању и провери квалитета,
9. Стандард 14: Систематско праћење и периодична провера квалитета,
10. Прилози

ОСНОВНИ ПОДАЦИ О АКАДЕМИЈИ СТРУКОВНИХ СТУДИЈА КОСОВСКО МЕТОХИЈСКА

Назив Академије	Академија струковних студија косовско метохијска
Скраћени назив Академије	АССКМ
Оснивач Академије	Република Србија
Седиште Академије	Лепосавић
Регистрација код Привредног суда у Нишу	Број решења Фи. 126/2020 од 29.09.2020. године
Матични број	18377063
ПИБ број	112316106
Назив Академије на енглеском језику	Academy of Applied Studies of Kosovo and Metohija
Интернет адреса Академије	www.akademijakm.edu.rs
Адреса електронске поште Академије	office@akademijakm.edu.rs

На основу члана 51. став 2. члана 54. став 2. Закона о високом образовању („Службени гласник РС“, бр 88/17 – др. Закон, 73/18 и 67/19) и члана 43, став 1. Закона о влади („Службени гласник РС“, бр. 55/05, 71/05 – исправка, 101/07, 65/08, 16/11, 68/12 – УС, 72/12, 7/14 – УС, 44/14 и 30/18 – и др. Законима, Влада Републике Србије донела је Одлуку о оснивању Академије струковних студија косовско метохијска, број: 022-5273/2019 од 21. новембра 2019. године („Службени гласник РС“ број 82/2019).

Овом одлуком основана је високошколска установа под називом: Академија струковних студија косовско метохијска (у даљем тексту Академија), статусном променом спајања:

- Високе економске школе струковних студија Пећ у Лепосавићу,
- Високе техничке школе струковних студија Звечан у Звечану и
- Високе техничке школе струковних студија Урошевац у Лепосавићу.

Академија је самостална високошколска установа, која организује и изводи струковне студије, у складу са Законом, из више научних и стручних области, односно из образовно научних поља: техничко-технолошке и друштвено-хуманистичке науке, и то:

- струковне студије првог степена - основне струковне студије које трају три године (180 ЕСПБ) и специјалистичке струковне студије (60 ЕСПБ) и
- струковне студије другог степена - мастер струковне студије које трају две године (120 ЕСПБ),

у складу са Дозволом за рад број 620-00-00889/2020 од 07.08.2020. године издате од стране министарства надлежног за послове високог образовања и у складу са Уверењем о акредитацији број 612-00-00414/5/2021-3 од 25.02.2022. године издатог од стране Националног тела за акредитацију и обезбеђење квалитета.

У овом извештају о самовредновању и оцењивању квалитета студијског програма Академије представиће се студијски програм **Енергетика**.

Стандард 4: Квалитет студијског програма

Квалитет студијског програма обезбеђује се кроз праћење и проверу његових циљева, структуре, радног оптерећења студената, као и кроз осавремењивање садржаја и стално прикупљање информација о квалитету програма од одговарајућих друштвених институција.

Академија је успоставила кроз документацију система квалитета редовну и систематску проверу која обезбеђује праћење и отклањање неусаглашености када се појаве кроз усаглашавање и поновно одређивање:

- циљева студијског програма и њихове усклађености са основним задацима и циљевима високошколске установе;
- исхода и стручности које добијају студенти када заврше студије и могућности запошљавања и даљег школовања;
- структуре и садржаја студијског програма у погледу односа опште-академских научно-стручних и стручно-апликативних дисциплина;
- радног оптерећења студената мереног ЕСПБ.

Потреба за образовањем стручњака за енергетику је изузетно важна у свету који се суочава са растућим захтевима за енергијом, изазовима климатских промена и потребама за одрживим изворима енергије.

Одсек Звечан, Академије струковних студија косовско метохијска је школске 2007/2008. године први пут акредитовала студијски програм Енергетику а као последица препознавања потребе за едукованим стручњацима који ће у привредним и индустријским системима, јавним предузећима и државним институцијама бити спремни и да решавају нагомилане комплексне проблеме из области пројектовања и одржавања самих енергетских система.

Студијски програм основних струковних студија Енергетика конципиран је у складу са Законом о високом образовању, Болоњском декларацијом и основним постулатима Академије струковних студија косовско метохијска.

Студијски програм траје три године (шест семестара), има укупно 180 ЕСПБ, припада пољу техничко-технолошких наука и у складу са Листом стручних, академских и научних назива, ("Сл.гласник.", бр. 53/2017, 114/2017, 52/2018, 21/2019, 34/2019, 6/2020, 24/2020, 152/2020, 10/2021 и 48/2021, 47/2023, 51/2023, 55/2023 и 66/2023-исправка) даје стручни назив – струковни инжењер електротехнике и рачунарства. Прилагођен је савременим захтевима и стандардима високог образовања као и потребама тржишта рада за професионалним занимањима из области електротехничко и рачунарско инжењерства.

Кроз квалитетну, садржајну и осавремењену теоријску и практичну наставу студенти се оспособљавају да се одмах након завршетка студија укључе у извршавање конкретних професионалних задатака у свим активностима из области енергетике.

Основни циљ студијског програма основних струковних студија Енергетика је образовање инжењера који ће бити високо компетентни за развој, експлоатацију и пројектовање сложених система и делова система и који ће стећи фундаментална знања неопходна за касније специјалистичке и мастер струковне студије и праћење брзог технолошког развоја у области електроенергетике, електричних машина, мултимедијалних и информационих

технологија итд.

Школовањем на студијском програму основних струковних студија Енергетика студенти ће имати способност разматрања проблема и способност критичког мишљења, способност за тимски рад и овладавање специфичним практичним вештинама потребним за успешно обављање будуће професије као и способност за презентовање (у усменој и писаној форми) својих резултата стручној и широј јавности.

Један од основних циљева, који је у складу са циљевима образовања струковних инжењера АССКМ, одсек Звечан је развијање свести код студената за потребом перманентног образовања из области електротехничког и рачунарског инжењерства. Циљ студијског програма је и образовање студената за тимски рад, уз развој способности за приказ научних резултата стручној и широј јавности, али и образовање студената који су у могућности да се укључе у научно-истраживачки рад.

Студијски програм основних струковних студија Енергетика оспособљава студенте за рад у областима производње, преноса, дистрибуције и употребе електричне енергије. Основни циљ је оспособљавање за планирање, пројектовање, изградњу и експлоатацију делова електроенергетских система, диспечерске послове у центрима управљања производним, преносним и дистрибутивним подсистемима, одржавање разноврсне опреме у хидро и термоелектранама, постројењима, трансформаторским станицама и сл., вођење електро дела у производним технолошким процесима и разне друге примене електричне енергије (електричне инсталације, заштита, осветљење, електротермија и сл.). Имајући у виду брз развој рачунарске технике и Интернет технологија, један од циљева је и сагледавање њихове примене у електроенергетици, као основних корисничких алата.

Посебни циљеви студијског програма основних струковних студија Енергетика су:

- усвајање напредних појмова из области електротехничког и рачунарског инжењерства;
- коришћење система за управљање информацијама у функцији оперативних интервенција у енергетском систему;
- коришћење савремених технологија у енергетским системима;
- примена метода усвојених у теоријском делу у практичним случајевима;
- развијање способности за идентификацију, анализу и решавање проблема у енергетским системима;
- блиска повезаност са праксом, способност решавања конкретних и оперативних задатака;
- оспособљавање за даље студије (мастер).

Студијски програм основних струковних студија Енергетика је усмерен на константну сарадњу са привредним и друштвеним организацијама у области електротехничког и рачунарског инжењерства, како би се сагледали захтеви и потребе окружења у циљу осавремењавања садржаја и метода наставног процеса.

Сви постављени циљеви се периодично преиспитују и усклађују са кретањима у друштву и правцима развоја техничко-технолошких наука.

Сврха студијског програма основних струковних студија Енергетика је образовање студената за професију струковног инжењера електротехнике и рачунарства у складу са основним потребама и захтевима друштва. Конципиран је тако да обезбеђује стицање компетенција, компетиција и квалификација које су друштвено оправдане и корисне.

Заснован је на савременом курикулуму и савременим наставним плановима предмета који прате трендове и токове у области електротехничког и рачунарског инжењерства.

Садржаји наставних предмета су прилагођени захтевима савремене привреде и технике. Наставним садржајима је омогућено да студенти овладају потребним теоретским знањима и да иста повежу са праксом. Теоретска знања студенти усвајају на предавањима, а практична знања у одговарајућим лабораторијама школе и привредних субјеката. Сврха наставних предмета у оквиру студијског програма основних струковних студија Енергетика је између осталог, оспособљавање студената за самосталан рад и самосталну практичну примену стечених знања. Приликом сачињавања студијских програма водило се рачуна и о материјалним могућностима АССКМ, одсек Звечан да, уз коришћење властите лабораторијске опреме, студенти што боље провере стечена теоретска знања.

Све релевантне чињенице везане за студијски програм основних струковних студија Енергетика студентима и потенцијалним студентима су доступне преко публикација АССКМ, одсек Звечан, водича за студенте и сајта АССКМ, одсек Звечан.

Претходно дефинисана сврха студијског програма основних струковних студија Енергетика је у складу са основним задацима и циљевима АССКМ, као и постављеним стандардима квалитета образовног система у Републици Србији и захтевима за интеграцију у европски образовни систем.

Такође, реализацијом студијског програма основних струковних студија Енергетика се школују струковни инжењери електротехничког и рачунарског инжењерства који поседују квалитетна практична знања у европским и светским оквирима, што се гарантује курикулумима који су усаглашени са референтним установама у Европи.

Осим што нуди исти садржај програма као и остале водеће европске струковне школе, студијски програм основних струковних студија Енергетика нуди и:

- задовољавање повећаних захтева привреде у погледу оспособљавања кадрова за стицање нових вештина, знања и способности из ове области,
- савремено повезивање образовања из области електротехничког и рачунарског инжењерства и тржишта рада и стварање флексибилнијих веза,
- даље усавршавање наставних планова и програма, што подразумева осавремењавање курикулума, увођење нових предмета, другачије дефинисање професионалне праксе, обезбеђивање услова за стицање система сертификата и система диплома и квалификација усклађених са европским стандардима,
- обезбеђење квалитета стручног образовања и стално праћење и евалуацију резултата студената и наставника, односно студијског програма у целини, иновирање опреме и наставног материјала.

Савладавањем студијског програма основних струковних студија Енергетика студент стиче компетенције за примену стечених знања и вештина у пракси и стално иновирање тих знања, као и компетенције за решавање проблема и критичко размишљање, уз коришћење системских концепата при разумевању и разради проблема.

Опис исхода учења

Студијски програм основних струковних студија Енергетика је конципиран тако да његовим савладавањем студент стиче опште и предметно-специфичне компетенције које су

специфициране од стране водећих европских инжењерских школа и асоцијација, које се баве образовањем инжењера из области електротехничког и рачунарског инжењерства.

По завршетку основних струковних студија студент стиче следеће опште компетенције:

- способност прикупљања, тумачења и коришћења релевантних информација у области струке;
- способност анализе и практично решавање различитих инжењерских проблема;
- способност преношења и комуникације идеја, проблема и решења;
- способност за самостално коришћење стручне литературе;
- уважавање професионалних и етичких инжењерских норми и одговорности према широј друштвеној заједници;
- развијена професионална етика;
- способност за мултидисциплинарни и тимски рад;
- способност коришћења информационо-комуникационих технологија у пракси и даље усавршавање у одговарајућем подручју;
- способност за анализу и интерпретирање инжењерских и других научних резултата.

По завршетку основних струковних студија студент стиче и следеће предметно-специфичне компетенције:

- темељно познавање и разумевање фундаменталних концепата електротехнике, са ширим знањима у оквиру електроенергетике;
- способност пројектовања и извођења инжењерских експеримената, анализе и имплементације добијених резултата;
- оспособљеност за учешће у развоју, пројектовању, конструисању и примени сложених електроенергетских система или њихових делова;

Исходи процеса учења обухватају знање, вештине и компетенције које студентима омогућавају примену стеченог знања на проблеме који се јављају у инжењерској пракси, коришћење стручне литературе и омогућавање, у случају да се студенти за то одреде, наставка струковних студија.

Садржај студијског програма, правила студирања, права и обавезе студената и друга питања од значаја за извођење студијског програма, ажурирају се сваке школске године на сајту Одсека Академије.

Академија има утврђене поступке за одобравање, праћење и контролу студијских програма:

- Испитивање захтева корисника
- Развој и пројектовање
 - Упутство за израду наставног плана
 - Упутство за израду наставног програма
 - Упутство за израду силабуса
 - Упутство за израду књиге наставника
- Послови службе за студентска питања
 - Упис студената
 - Вршење провере и реализације послова евиденције и статистике: матичне књиге студената (са подацима о упису, овери године, положеним и признатим испитима)

• Евиденција о испитима (по предметима и испитним роковима) • Евиденција о успеху студената на крају године студија, евиденција о издатим дипломама о стеченом степену стручне спреме, • Састављање статистичких извештаја и статистичких података о упису и успеху студената • Састављање и израда и других материјала и података за органе Академије који су везани за наставу и студенте. ▪ Извођење наставе и праћење реализације студијских планова и програма ▪ Провера знања ▪ Израда завршног рада на основним струковним студијама ▪ Израда специјалистичког рада ▪ Израда мастер рада ▪ Жалбе студената ▪ Оцењивање задовољства студената ▪ Евалуација рада наставног и ненаставног особља ▪ Анализа успешности студирања ▪ Анализа повратних информација од корисника	Академија обезбеђује студентима учешће у оцењивању и осигурању квалитета студијских програма, кроз редовно анкетирање студената као и учешће у органима Академија а нарочито у раду Комисије за самовредновање и унутрашње обезбеђење квалитета. Академија обезбеђује непрекидно осавремењавање садржаја курикулума и њихову упоредивост са курикулумима одговарајућих страних високошколских установа. Студијски програми на свим нивоима студија, на свим студијским програмима, се приликом пројектовања, упоређују са најмање 3 акредитована програма иностране високошколске установе од којих најмање 2 припадају Европском образовном простору. Студијски програм основних струковних студија Енергетика је усаглашен са савременим научним токовима и стањем струке у области електротехничког и рачунарског инжењерства (електроенергетика, рачунарска техника, мултимедијалне и комуникационе технологије, софтверска обрада података) и упоредив је са сличним програмима на иностраним високошколским установама, посебно у оквиру европског образовног простора. На овај начин је постигнут добар склад између најбољих искустава образовања у овој области у нашој земљи и позитивних примера студијских програма из угледних европских и светских установа у области електротехничког и рачунарског инжењерства. Студијски програм основних струковних студија Енергетика је целовит и свеобухватан и омогућава студентима стицање савремених стручних знања потребних за образовање струковних инжењера електротехнике и рачунарства. Савладавањем овог програма студент стиче савремена знања, вештине и способности које омогућавају остварење компетенција и исхода учења, потребних привреди и развоју друштва у целини. У циљу постизања компатибилности студијског програма, уочена искуства анализираних европских установа су уграђена у концепт студијског програма основних струковних студија Енергетика. Овако представљен студијски програм основних струковних студија Енергетика је сличан, упоредив и усклађен са акредитованим студијским програмима следећих институција:
--	--

1. **Univerzitet u Mariboru, Slovenija**
<https://www.fe.um.si>
2. **Sveuciliste u Zagrebu, Hrvatska**
<https://sibenik.unizg.hr>
3. **Universida de Nova de Lisboa, Portugalija**
<https://guia.unl.pt/pt>
4. **Sveučilite u Rijeci, Tehnički fakultet (TFR), Hrvatska**
<http://www.riteh.uniri.hr/>
5. **ATILIM University, Ankara, Turska**
<https://www.atilim.edu.tr/>

У Прилогу 4.4 дат је табеларни приказ усаглашености курикулума са најмање три акредитована студијска програма горе наведених високошколских институција европског образовног простора.

Курикулум студијског програма подстиче студенте на стваралачки начин размишљања, на дедуктивни начин истраживања, као и на примену тих знања и вештина у практичне сврхе.

Приликом израде наставног плана, програма и силабуса (плана предмета), а да би се постигли и очекивани исходи учења и подстакли студенти на стваралачки начин размишљања, дедуктивни начин истраживања и практичну примену знања и вештина, бирају се најефективнији методи извођења наставе.

Услови и поступци који су неопходни за завршавање студија и добијање дипломе одређеног нивоа образовања су дефинисани и доступни на увид јавности, путем публикације, информатора, водича за студенте, као и у електронској форми на интернет страницама одсека Академије. Услови и поступци који су неопходни за завршавање студија и добијање дипломе одређеног нивоа образовања, усклађени су са циљевима, садржајима и обимом акредитовања студијских програма.

Методе наставе оријентисане су ка учењу студената и систему оцењивања заснованом на мерењу исхода учења, чиме се студент ставља у центар наставног процеса. Исоходе учења појединих предмета дефинишу наставници и сарадници ангажовани на предмету. Прокламовани исходи опредељују садржај наставног програма и његову организацију. У складу са тим исходима утврђују се наставне методе и стратегије, као и поступци за проверу знања и оцењивање.

Склад између наставних метода, исхода учења и критеријума оцењивања обезбеђен је повезаношћу приказаном квадрантом на слици, која се дефинише за појединачне предмете и модуле, као и за читав студијски програм:

Циљеви учења <i>Садржај (предмета, модула, програма)</i>	Методе учења <i>Предавања, вежбе, лабораторијске вежбе, домаћи задаци, пројекти, семинари</i>
Резултати учења <i>Исходи (зависни од нивоа студија, генерички, предметно- специфични)</i>	Методе оцењивања <i>Начин провере постизања очекиваних исхода</i>

Процене постигнућа студената у постизању намераваних исхода учења базирају се на субјективним исказима студената, на исказима послодаваца, као и на реалним перформансама свршених студената у смислу способности да се квалификују за упис и наставе студирање на вишим нивоима студија или да се запосле у струци.

Процена оптерећења студената неопходног за постизање задатих исхода учења (ЕСПБ) предмет је редовне провере, а утврђује се на основу праћења и прикупљања повратних информација од студената.

Процену оптерећења студената на предмету врше наставници приликом припреме курикулума за акредитацију, а преиспитују је и при евентуалним мањим модификацијама које су могуће на почетку сваке школске године. Приликом ове процене полази се од спецификације предмета и плана извођења наставе на предмету, одређује се календар провера знања и начин утврђивања коначне оцено, а затим се процењује време потребно за све студентске активности и утврђује веза са бројем ЕСПБ за тај предмет.

Начин формирања коначне оцено

На основу поена сакупљених на предиспитним обавезама, као и на писменом и усменом делу испита, формира се коначна оцена, и то према следећој табели:

Оцена	Број поена
5	мање од 51
6	51-60
7	61-70
8	71-80
9	81-90
10	више од 90

У складу са редовношћу испуњавања наставних и испитних обавеза и након увида у резултате спроведених студентских анкета, као и увида у пролазност и успех студената на појединим испитима, наставницима се саветују мере побољшања одговарајућих сегмената у раду, било да се ради о квалитету одржавања наставе кроз предавања и вежбе, или прилагођености колоквијума и испита градиву изложеном на предавањима и вежбама. У том смислу, за наставнике се повремено организују курсеви и предавања на којима се они могу информисати о различитим методама наставе и оцењивања.

На основу плана наставе врши се и процена ангажовања студената у току семестра, кроз предиспитне обавезе и време проведено на припреми испита. На основу препоруке да се ове процене врше за „просечног студента“ и на основу могућности једноставног увида у просечне оцено студената на модулу, бира се неколико студената чија је просечна оцена блиска општој просечној оцено на модулу и са њима се обављају консултације. На тај начин спроводи се одговарајуће прилагођавање између појединих курсева и ЕСПБ које они носе.

Наставници и студенти упознати су такође и са дефинисаним захтевима које Стручно истраживачки и Завршни рад треба да испуњавају, као и са захтевима Стручне праксе. Ови

захтеви везани су за форму Стручно истраживачког и Завршног рада, као и за оптерећење студента на изради. Правилник о пријави, изради и одбрани завршног рада на основним струковним студијама дефинише формалне аспекте Завршног рада: начин задавања теме, формирања Комисије и процедуру одбране, а Правилником о обављању стручне праксе су регулисани услови и начин обављања стручне праксе. Оба правилника су у складу и са Стандардима које је прописао Национални савет за високо образовање, тако да су исходи учења и очекиване компетенције дипломираних студената у највећој мери усаглашени.

У оквиру овог стандарда методом SWOT анализе установа анализира и квантитативно оцењује неке од следећих елемената:

- циљеве студијског програма и њихову усклађеност са исходима учења;
- методе наставе оријентисане ка учењу исхода учења;
- систем оцењивања заснован на мерењу исхода учења;
- усаглашеност ЕСПБ оптерећења са активностима учења потребним за достизање очекиваних исхода учења;
- међусобну усаглашеност исхода учења и очекиваних компетенција базираних на дескрипторима квалификација одређеног циклуса образовања;
- способност функционалне интеграције знања и вештина;
- поступке праћења квалитета студијских програма;
- повратне информације из праксе о свршеним студентима и њиховим компетенцијама;
- континуирано осавремењивање студијских програма;
- доступност информација о Завршном раду и Стручној пракси;
- доступност информација о студијским програмима и исходима учења.

S - (Strenght): Предности	W – (Weakness): Слабости
• Добра усклађеност циљева, садржаја студијских програма и исхода учења +++ • Могућност дефинисања циљева и исхода, као и међусобне повезаности предмета кроз информациони систем ++ • Повратне информације из праксе потврђују добра теоријска знања и спремност о оспособљеност за целоживотно учење наших студената ++ • Перманентна и квалитетна сарадња са привредом обезбеђује добре повратне информације о очекиваним компетенцијама ++	• Код свих послодаваца анкетирањем утврђено да код студената примећују слабије комуникационе и презентационе вештине ++ • Немогућност довољно брзог реаговања на технолошке промене и промене на тржишту рада изменама у студијским програмима ++ • Расподела студената између студијских програма на основу квота и даље не прати у довољној мери жеље студената и кретања на тржишту рада +++ • Неприхватање одређених наставника да унесу промене у програме предмета у складу са исходима учења везаним за конкретне вештине +++ • Неажурност јавно доступних података о појединим предметима ++
O – (Opportunities): Могућности	T – (Threats): Опасности
• Увођење посебних садржаја који би унапредили презентационе и комуникационе вештине ++ • Рад млађих сарадника на озбиљном и промишљеном дефинисању исхода учења уместо третирања писања исхода као пукe формалности ++ • Процес самовредновања представља повод и подстицај да се студијски програми поново продискутују и дође до добрих	• Недовољна свест појединих наставника о значају исхода учења за запошљивост свршених студената ++ • Недовољна комуникација наставника и информисаност о садржајима и циљевима предмета које предају други наставници, чиме се неки садржаји понављају, а неки други изостављају + • Непостојање довољне мотивације студената да се баве егзактним процедурама за мерење

решења за њихово иновирање и унапређење +++ Учешће на семинарима и радионицама које подстичу стицање активних компетенција наставника за рад на циљевима, исходима и компетенцијама +	оптерећења ради процене ЕСПБ за поједине предмете ++ Тенденција узимања лакших Завршних радова, односно неусаглашеност у потребном времену израде рада између појединих наставника +
--	---

Предлог мера и активности за унапређење квалитета стандарда:

1. Континуирано радити на унапређењу комуникационих и презентационих вештина студената кроз све предмете, а размотрити и увођење додатних предмета који унапређују ове способности,
2. Темељно преиспитати међусобну повезаност предмета ради елиминације поновљених садржаја и убацивања оних који недостају,
3. Урадити нове спецификације исхода учења по студијским програмима, водећи рачуна о међусобној повезаности предмета,
4. Перманентно усаглашавати квоте по студијским програмима са потребама тржишта и жељама студената,
5. У сарадњи са привредним субјектима формализовати понуду стручне праксе, тако да студенти могу да бирају између више опција,
6. Мотивисати већи број студената за вођење дневника рада ради бољег узорка за процену ЕСПБ,
7. Размотрити методе смањења броја студената који одустају од студија.

Табела 4.1. Листа свих студијских програма који су акредитовани на високошколској установи од 2011. године са укупним бројем уписаних студената на свим годинама студија у текућој и претходне 2 школске године (Установа наводи све студијске програме свих нивоа које је акредитовала, као и број студената за који је сваки студијски програм одобрен. Такође, прилаже и одлуке о акредитацији).

Табела 4.2. Број и проценат дипломираних студената (у односу на број уписаних) у претходне 3 школске године у оквиру акредитованих студијских програма. Ови подаци се израчунавају тако што се укупан број студената који су дипломирали у школској години (до 30.09.) подели бројем студената уписаних у прву годину студија исте школске године. Податке показати посебно за сваки ниво студија.

Табела 4.3. Просечно трајање студија у претходне 3 школске године. Овај податак се добија тако што се за студенте који су дипломирали до краја школске године (до 30.09.) израчуна просечно трајање студирања. Податке показати посебно за сваки ниво студија.

Прилог 4.1. Анализа резултата анкета о мишљењу дипломираних студената о квалитету студијског програма и постигнутим исходима учења.

Прилог 4.2. Задовољство послодаваца стеченим квалификацијама дипломаца.

Прилог 4.3. Одлуке о акредитацији студијских програма

Прилог 4.4. Усаглашеност студијског програма

Прилог 4.5. Студентска евалуација студијског програма

Стандард 5: Квалитет наставног процеса

Квалитет наставног процеса обезбеђује се кроз интерактивност наставе, укључивање примера у наставу, професионални рад наставника и сарадника, доношење и поштовање планова рада по предметима, као и праћење квалитета наставе и предузимање потребних мера у случају када се утврди да квалитет наставе није на одговарајућем нивоу.

Наставници и сарадници током извођења предавања и вежби поступају професионално и

имају коректан однос према студентима. Академија је усвојила Кодекс о академском интегритету, који обавезује академско особље да у свом поступању примењују основна начела морално оправданог понашања, и као темељни задатак наставника и сарадника поставља допринос интелектуалном развоју студената као и успостављање односа са студентима на темељу међусобног уважавања и поверења. Академија контролише рад наставника и сарадника као и њихов однос према студентима преко изграђених механизма система менаџмента квалитетом (Жалбе студената), путем: Кутија за жалбе, Анкета у којима се поред питања о коректности и професионалности наставног особља налази и слободан простор за коментаре студената. Академија прати регистар жалби и предузима корективне мере уколико се жалба утврди као оправдана.

План и распоред наставе (предавања и вежби) усклађени су са потребама и могућностима студената, познати су пре почетка одговарајућег семестра и доступни су студентима на интернет страници и огласној табли Одсека Академије. План и распоред наставе (предавања и вежби) се сачињава према реалним могућностима студената уз нарочито посвећивање пажње адекватним паузама и спроводи се доследно. Приликом израде наставног плана, програма и силабуса (плана предмета), а да би се постигли и очекивани исходи учења и подстакли студенти на стваралачки начин размишљања, дедуктивни начин истраживања и практичну примену знања и вештина, бирају се најефективнији методи извођења наставе. Академија силабусом дефинише план рада на одређеном предмету који обезбеђује интерактивну наставу, укључивање примера из праксе, подстицање студентата на размишљање и креативност, самосталност у раду. Академија осигурава да се на сваком предмету, пре почетка семестра, донесе и учини доступним студентима план рада (силабус) који укључује:

- основне податке о предмету: назив, година, број ЕСПБ бодова, услове;
- циљеве предмета;
- садржај и структуру предмета;
- план и распоред извођења наставе (предавање и вежбе);
- начин оцењивања на предмету;
- уџбенике, односно обавезну и допунску литературу;
- податке о наставницима и сарадницима на предмету.

Силабуси односно планови рада на предмету у штампаном облику дају се студентима на првом часу предавања. Силабуси су доступни студентима пре почетка семестра на интернет страници Одсека Академије.

Распоред одржавања наставе се утврђује непосредно пре почетка школске године. Том приликом води се рачуна о погодном распореду обавеза студената и наставног особља у току недеље. У складу са просторним и временским ресурсима, задужени за формирање распореда имају циљ да направе што је могуће компактнији распоред. Другим речима, избегава се да студенти имају велике паузе између различитих блокова предавања и вежби, као и евентуална преклапања изборних предмета за поједине модуле. Такође, настоји се, где је то могуће, да се студентима у распореду ослободи један дан, или да се настава тог дана сведе на минимум.

Шефови катедри систематски прате спровођење плана наставе, као и планова рада - силабуса на појединачним предметима, оцењују квалитет наставе на појединачним предметима и предузимају корективне мере за његово унапређење. Шефови катедри

упозоравају наставнике који се не придржавају плана рада на предмету или не постижу одговарајући квалитет предавања и вежби на потребу побољшања и обезбеђују им потребно усавршавање.

Настава на студијским програмима основних струковних, специјалистичких струковних и мастер струковних студија је организована у облику предавања, аудиторних вежби, лабораторијских вежби, домаћих задатака, пројеката и семинарских радова. Предавања су претежно конципирана тако да се на њима износе теоријски концепти и принципи струке, илустровани једноставнијим примерима, док се на аудиторним вежбама презентирају сложенији примери, често везани за практичну примену теоријских концепата. На великом броју предмета предавања и аудиторне вежбе се изводе уз презентациону опрему, која омогућава анимиране демонстрације предаваног материјала. Сале (учионице) и амфитеатри опремљени су опремом која ово омогућава. Аудиторне и лабораторијске вежбе пружају висок степен интерактивности, док домаћи задаци, пројекти и семинарски радови остварују повратну спрегу према студентима кроз прегледање, усмене одбране и оцењивање. На већини предмета је предвиђено да бодови освојени кроз лабораторијске вежбе, домаће задатке, пројекте и семинарске радове представљају бодове предиспитних обавеза.

На специјалистичким струковним и мастер струковним студијама настава се одвија кроз предавања, менторску наставу, пројекте и семинарске радове везане за студијски истраживачки рад.

Резултати евалуације учесника у наставном процесу указују на веома високу просечну оцену када је у питању коректност наставника и сарадника (4,46), при чему је најнижа оцена наставника (4,05) а сарадника (4,25) што указује на то да постоји позитивно окружење и спремност наставног особља да изађе у сусрет студентима.

Резултати евалуације такође пружају информацију о томе да наставници и сарадници у високом проценту увек изводе предавања према званичном распореду, као и да се предавања и вежбе изводе редовно. Утврђено је и да је став студената да наставници и сарадници редовно и углавном редовно одржавају консултације.

Свеукупна оцена задовољства студената наставним процесом према критеријуму сарадње и оцене студијског програма су задовољавајуће, резултати анкете дати су у Прилогу 5.1.

SWOT анализа

У оквиру SWOT анализе посебна пажња је посвећена оцени компетентности наставника и сарадника, доступности информација о плановима реализације наставе, студијским програмима, плану и распореду наставе, методама наставе и учења, као и интеракцији између наставника и студената у наставном процесу.

S - (Strenght): Предности	W – (Weakness): Слабости
- Висококвалификовани предавачи у педагошком и стручном смислу +++ - Детаљне информације о плану и програму појединих предмета доступне су студентима пре почетка курса +++ - Разноврсност метода наставе и учења ++ - Учествовање представника студената у процесу организације и евалуације	- Неравномерна оптерећеност наставника и сарадника ++ - Недовољно практичне наставе на појединим предметима ++ - Недовољно често преиспитивање Стратегије обезбеђења квалитета + - Недовољна финансијска средства неопходна за осавремењивање лабораторија и других

квалитета наставног процеса ++ • Квалитетан календар наставе доприноси компактности наставног процеса ++ • Интерактивно учешће студената у наставном процесу ++ • Дobar баланс између различитих облика наставе ++	помагала која доприносе разноликости наставе +++ • Информације о појединим курсевима које би требало доставити студентима у току семестра или испитног рока, нису доступне у електронској форми + • Недовољни просторни ресурси за извођење појединих облика наставе +
O – (Opportunities): Могућности	T – (Threats): Опасности
• Учесће на пројектима који могу омогућити средства за додатно опремање лабораторија, чиме би се побољшао практични аспект држања наставе ++ • Подстицање наставника и сарадника на квалитетно држање наставе +++ • Усавршавање наставника и сарадника у погледу појединих облика држања наставе и укључивања студената у наставни процес ++ • Подстицање наставника и сарадника на коришћење сајтова предмета и мејлинг листа за ширење информација у вези са наставним процесом +++ • Усавршавање наставника и сарадника кроз различите курсеве ++ • Веће учешће студената у оцени квалитета наставног процеса ++	• Незаинтересованост појединих наставника и сарадника за похађање курсева ++ • Сложеност структуре информационог система + • Неприхватање нових технологија и средстава комуникације од стране појединих наставника и сарадника ++ • Традиција класичних облика држања наставе и недовољна спремност наставника за коришћење нових, модерних облика ++ • Необјективност повратних информација од студената +++ • Недовољно добра организованост и процедуре за спровођење корективних мера за унапређење квалитета наставног процеса ++

Предлог мера и активности за унапређење квалитета стандарда 5:

На основу изложене SWOT анализе, предлог мера за унапређење квалитета се може дефинисати на следећи начин:

- Подстицање наставника на стално педагошко и стручно усавршавање;
- Организовање радионица и курсева за унапређење наставних компетенција сарадника и појединих наставника;
- Повећано учешће студената у поступцима за организацију и оцену квалитета наставног процеса;
- Систематизовано објављивање података о наставном процесу, било да је реч о информацијама о плану и програму курсева или додатним информацијама које се достављају студентима у току наставног процеса;
- Коришћење савремених облика комуникације: интернет странице и мејлинг листе предмета;
- Подстицање већег учешћа студената у наставном процесу, кроз разне облике одржавања наставе;
- Коришћење савремених помагала (пројектора, рачунара, паметних табли) у извођењу наставе;

Редовно ажурирање и усаглашавање података доступних на интернету.

Прилог 5.1. Анкете студената о квалитету наставног процеса - одсек Звечан

Прилог 5.2. Процедуре и поступци који обезбеђују поштовање плана и распореда наставе.

Прилог 5.3. Доказ о спроведеним активностима којима се подстиче стицање активних

компетенција наставника и сарадника

Стандард 7: Квалитет наставника и сарадника

Квалитет наставника и сарадника обезбеђује се пажљивим планирањем и избором на основу јавног поступка, стварањем услова за перманентну едукацију и развој наставника и сарадника и провером квалитета њиховог рада у настави.

У свом раду и остварењу основних циљева и задатака Академија остварује јединство образовног, научно-истраживачког и професионалног (стручног) рада. Приликом избора наставника и сарадника у звања, Академија се придржава поступака дефинисаних системом менаџмента квалитета и услова дефинисаних критеријумима за избор у звања дефинисаних и предвиђених Правилником о начину и поступку избора у звања и заснивања радног односа наставника и сарадника Академије, путем којих оцењује научну и истраживачку активност и компетентност наставника и сарадника.

Председник Академије, на основу одлуке Наставно-стручног већа Академије, сходно утврђеним планом потребног кадра у настави, политике запошљавања, ангажовања наставника и сарадника, или предлога одговарајућег стручног органа, расписује конкурс за заснивање радног односа и избор у звање наставника и сарадника за уже области.

Председник Академије, на основу одлуке Наставно-стручног већа Одсека, сходно утврђеним планом потребног кадра у настави, политике запошљавања, ангажовања наставника и сарадника, или предлога одговарајућег стручног органа, расписује конкурс за заснивање радног односа и избор у звање сарадника за уже области.

Наставно особље Академије су: наставници и сарадници. Звања наставника су: професор струковних студија, виши предавач, предавач, наставник страног језика и наставник вештина. Звања сарадника су: сарадник у настави, асистент и асистент са докторатом. У остало наставно особље спадају: предавач ван радног односа, сарадник практичар и сарадник демонстратор.

У звање **професора струковних студија** може се бирати лице које испуњава следеће минималне услове:

1. Да је завршио академске студије трећег степена и стекао научни назив доктора наука у одговарајућој научној области на акредитованом универзитету и акредитованом студијском програму у Републици Србији или стекао диплому доктора наука из одговарајуће научне области у иностранству, а која је призната у складу са Законом о високом образовању („Службени гласник РС“, бр. 88/17, 27/18 - др. закон, 73/18, 67/19, 6/20 - др. закони, 11/21, 67/21 - др. закон и 67/21) и Законом о Националном оквиру квалификација Републике Србије („Службени гласник РС“, бр. 27/18 и 6/20).
2. Да испољава способност за наставни рад што се доказује: - позитивном оценом педагошког рада коју је кандидат добио у студентској анкети а која се односи на претходни изборни период (за кандидате који имају педагошко искуство); - позитивном оценом приступног предавања (за кандидате који немају педагошко искуство).
3. Да има радно искуство од најмање 10 година и да је у том периоду постигао одговарајуће резултате, а који се односе на следеће: - да је руководио или учествовао у изради више развојно-истраживачких, научних или стручних пројеката, који су реализовани у привредном или јавном сектору и то из области за коју се врши избор у звање, осим за наставнике који предају академско-општеобразовне предмете; - да је објавио више научних и стручних радова из уже области за коју се бира; - да је учествовао са радовима на научним

и стручним семинарима и конференцијама; - да је учествовао у укључивању студената у решавање конкретних задатака за потребе привредног и друштвеног сектора кроз завршне, специјалистичке и мастер радове, осим за наставнике који предају академско-општеобразовне предмете; - да је у претходном изборном периоду објавио књигу, уџбеник или збирку задатака који су намењени студентима као и широј стручној јавности; - да је стекао друге референце релевантне за избор у звање професора струковних студија.

За поље друштвено-хуманистичких наука

Обавезни услови: 1. Научни назив доктора наука за научну област за коју се бира, стечен на акредитованом универзитету и акредитованом студијском програму. 2. Позитивна оцена педагошког рада у студентским анкетама током целокупног претходног изборног периода, или, за лице које нема педагошко искуство, приступно предавање из области за коју се бира, позитивно оцењено од стране самосталне високошколске установе; 3. У последњем изборном периоду (или у последњих пет година) објављен један рад из категорије M20 и један рад из категорије M51 из научне области за коју се бира. 4. У последњем изборном периоду (или последњих пет година) два саопштења на научним скуповима категорије M30 и M60. 5. Књига из релевантне области, или одобрен уџбеник за ужу област за коју се бира или поглавље у одобреном уџбенику за ужу област за коју се бира или превод иностраног уџбеника одобреног за ужу област за коју се бира, објављени у периоду од избора у наставничко звање. 6. У последњем изборном периоду учешће у комисији за одбрану најмање два завршна рада на специјалистичким, односно мастер струковним студијама, осим за наставнике који предају академско-општеобразовне предмете.

Уколико високошколска установа нема специјалистичке или мастер струковне студије потребно је учешће у комисији за одбрану најмање три завршна рада на основним студијама. 7. У последњем изборном периоду учешће у изради најмање два стручна пројекта у привреди или установама или радно искуство у привреди или установама релевантним за област за коју се бира, осим за наставнике који предају академско-општеобразовне предмете.

Изборни услови (минимално 2 од 3): 1. Стручно-професионални допринос. 2. Допринос академској и широј заједници. 3. Сарадња са другим самосталним високошколским институцијама у земљи и иностранству.

За поље техничко-технолошких наука

Обавезни услови: 1. Научни назив доктора наука за научну област за коју се бира, стечен на акредитованом универзитету и акредитованом студијском програму. 2. Позитивна оцена педагошког рада у студентским анкетама током целокупног претходног изборног периода или за лице које нема педагошко искуство, приступно предавање из области за коју се бира, позитивно оцењено од стране самосталне високошколске установе. 3. У последњем изборном периоду (или у последњих пет година) најмање 7.5 бодова остварених објављивањем радова који припадају категоријама M10 + M20 + M30 + M40 + M50 + M60 + M80 + M90, а од тога најмање један рад категорије M20 и два рада категорије M30 из области за коју се бира. 4. Књига из релевантне области, или одобрен уџбеник за ужу област за коју се бира или поглавље у одобреном уџбенику за ужу област за коју се бира или превод иностраног уџбеника одобреног за ужу област за коју се бира, објављени у периоду од избора у наставничко звање. 5. У последњем изборном периоду учешће у комисији за одбрану најмање два завршна рада на специјалистичким, односно мастер струковним студијама, осим за наставнике који предају академско-општеобразовне предмете. Уколико високошколска установа нема специјалистичке или мастер струковне студије потребно је

учешће у комисији за одбрану најмање три завршна рада на основним студијама. 6. У последњем изборном периоду учешће у изради најмање три развојноистраживачка или стручна пројекта са финансијском подршком корисника у привреди или установама или радно искуство у привреди или установама релевантним за област за коју се бира, осим за наставнике који предају академско-општеобразовне предмете. Изборни услови (минимално 2 од 3): 1. Стручно-професионални допринос. 2. Допринос академској и широј заједници. 3. Сарадња са другим високошколским институцијама у земљи и иностранству

У звање **вишег предавача** може се бирати лице које испуњава следеће минималне услове:

1. Да је завршио академске студије трећег степена и стекао научни назив доктора наука у одговарајућој научној области на акредитованом универзитету и акредитованом студијском програму у Републици Србији или стекао диплому доктора наука из одговарајуће научне области у иностранству, а која је призната усклађу са Законом о високом образовању и Законом о Националном оквиру квалификација Републике Србије. 2. Да испољава способност за наставни рад што се доказује: - позитивном оценом педагошког рада коју је кандидат добио у студентској анкети а која се односи на претходни изборни период (за кандидате који имају педагошко искуство); - позитивном оценом приступног предавања (за кандидате који немају педагошко искуство). 3. Да има радно искуство од најмање пет година и да је у том периоду постигао одговарајуће резултате, а који се односе на следеће: - да је руководио или учествовао у изради више развојно-истраживачких, научних или стручних пројеката, који су реализовани у привредном или јавном сектору и то из области за коју се врши избор у звање, осим за наставнике који предају академско-општеобразовне предмете; - да је објавио више научних и стручних радова из уже области за коју се бира; - да је учествовао са радовима на научним и стручним семинарима и конференцијама; - да је учествовао у укључивању студената у решавање конкретних задатака за потребе привредног и друштвеног сектора кроз завршне, специјалистичке и мастер радове, осим за наставнике који предају академско-општеобразовне предмете; - да је у претходном изборном периоду објавио књигу, уџбеник или збирку задатака који су намењени студентима као и широј стручној јавности; - да је стекао друге референце релевантне за избор у звање вишег предавача струковних студија.

За поље друштвено-хуманистичких наука

Обавезни услови за први избор у звање:

1. Научни назив доктора наука за научну област за коју се бира, стечен на акредитованом универзитету и акредитованом студијском програму. 2. Позитивна оцена педагошког рада у студентским анкетама током целокупног претходног изборног периода, или, за лице које нема педагошко искуство, приступно предавање из области за коју се бира, позитивно оцењено од стране самосталне високошколске установе. 3. У последњем изборном периоду (или у последњих пет година) објављен један рад из категорије М20 или два рада из категорије М51 из научне области за коју се бира. 4. У последњем изборном периоду (или у последњих пет година) два саопштења на научним скуповима категорије М30 и М60. 5. Књига из релевантне области, или одобрен уџбеник за ужу област за коју се бира, или поглавље у одобреном уџбенику за ужу област за коју се бира, или превод иностраног уџбеника одобреног за ужу област за коју се бира, објављени у периоду од избора у наставничко звање. 6. У последњем изборном периоду учешће у комисији за одбрану најмање два завршна рада на специјалистичким, односно мастер струковним студијама, осим за наставнике који предају академско-општеобразовне предмете. Уколико високошколска установа нема специјалистичке или мастер струковне студије потребно је

учешће у комисији за одбрану најмање три завршна рада на основним студијама. 7. У последњем изборном периоду учешће у изради најмање два стручна пројекта у привреди или установама, или радно искуство у привреди или установама релевантним за област за коју се бира, осим за наставнике који предају академско-општеобразовне предмете. Обавезни услови за поновни избор у звање: 1. Позитивна оцена педагошког рада у студентским анкетама током целокупног претходног изборног периода. 2. У претходном изборном периоду (или у последњих пет година) објављен један рад из категорије M20 или два рада из категорије M51 из научне области за коју се бира. 3. У претходном изборном периоду (или у последњих пет година) два саопштења на научним скуповима категорије M30 и M60. 4. Књига из релевантне области, или одобрен уџбеник за ужу област за коју се бира, или поглавље у одобреном уџбенику за ужу област за коју се бира, или превод иностраног уџбеника одобреног за ужу област за коју се бира, објављени у периоду од избора у наставничко звање. 5. У последњем изборном периоду учешће у комисији за одбрану најмање два завршна рада на специјалистичким, односно мастер струковним студијама, осим за наставнике који предају академско-општеобразовне предмете. Уколико високошколска установа нема специјалистичке или мастер струковне студије потребно је учешће у комисији за одбрану најмање три завршна рада на основним студијама. 6. У последњем изборном периоду учешће у изради најмање два стручна пројекта у привреди или установама, осим за наставнике који предају академско-општеобразовне предмете. Изборни услови (минимално 2 од 3): 1. Стручно-професионални допринос. 2. Допринос академској и широј заједници. 3. Сарадња са другим високошколским институцијама у земљи и иностранству.

За поље техничко-технолошких наука

Обавезни услови за први избор у звање:

1. Научни назив доктора наука за научну област за коју се бира, стечен на акредитованом универзитету и акредитованом студијском програму. 2. Позитивна оцена педагошког рада у студентским анкетама током целокупног претходног изборног периода, или, за лице које нема педагошко искуство, приступно предавање из области за коју се бира, позитивно оцењено од стране самосталне високошколске установе. 3. У последњем изборном периоду (или у последњих пет година) најмање 6 бодова остварених објављивањем радова који припадају категоријама M10 + M20 + M30 + M40 + M50 + M60 + M80 + M90, од тога најмање један рад категорије M20 и један рад категорије M30 из области за коју се бира. 4. Књига из релевантне области, или одобрен уџбеник за ужу област за коју се бира, или поглавље у одобреном уџбенику за ужу област за коју се бира, или превод иностраног уџбеника одобреног за ужу област за коју се бира, објављени у периоду од избора у наставничко звање. 5. У последњем изборном периоду учешће у комисији за одбрану најмање два завршна рада на специјалистичким, односно мастер струковним студијама, осим за наставнике који предају академско-општеобразовне предмете. Уколико високошколска установа нема специјалистичке или мастер струковне студије потребно је учешће у комисији за одбрану најмање три завршна рада на основним студијама. 6. У последњем изборном периоду учешће у изради најмање два развојноистраживачка или стручна пројекта са финансијском подршком корисника у привреди или установама, или радно искуство у привреди или установама релевантним за област за коју се бира, осим за наставнике који предају академско-општеобразовне предмете. Обавезни услови за поновни избор у звање: 1. Позитивна оцена педагошког рада у студентским анкетама током целокупног претходног изборног периода. 2. У последњем изборном периоду најмање 6 бодова остварених објављивањем радова који припадају категоријама M10 + M20 + M30 +

M40 + M50 + M60 + M80 + M90, од тога најмање један рад категорије M20 и један рад категорије M30 из области за коју се бира. 3. Књига из релевантне области, или одобрен уџбеник за ужу област за коју се бира, или поглавље у одобреном уџбенику за ужу област за коју се бира, или превод иностраног уџбеника одобреног за ужу област за коју се бира, објављени у периоду од избора у наставничко звање. 4. У последњем изборном периоду учешће у комисији за одбрану најмање два завршна рада на специјалистичким, односно мастер струковним студијама, осим за наставнике који предају академско-општеобразовне предмете. Уколико високошколска установа нема специјалистичке или мастер струковне студије потребно је учешће у комисији за одбрану најмање три завршна рада на основним студијама. 5. У последњем изборном периоду учешће у изради најмање два развојноистраживачка или стручна пројекта са финансијском подршком корисника у привреди или установама, осим за наставнике који предају академско-општеобразовне предмете. Изборни услови (минимално 2 од 3):

1. Стручно-професионални допринос. 2. Допринос академској и широј заједници. 3. Сарадња са другим високошколским институцијама у земљи и иностранству

У звање **предавача** може се бирати лице које испуњава следеће минималне услове:

1. Да је стекао академски назив магистара наука или стручни назив специјалисте академских студија из научне (стручне) области за коју се бира у звање на акредитованом универзитету и акредитованом студијском програму у Републици Србији или еквивалентан научни, односно стручни назив из научне, односно стручне области за коју се бира у звање, у иностранству а који је признат у складу са Законом о високом образовању и Законом о Националном оквиру квалификација Републике Србије. 2. Да испољава способност за наставни рад што се доказује: - позитивном оценом педагошког рада коју је кандидат добио у студентској анкети а која се односи на претходни изборни период (за кандидате који имају педагошко искуство); - позитивном оценом приступног предавања (за кандидате који немају педагошко искуство). 3. Да је постигао одговарајуће резултате у претходном периоду, а који се односе на следеће: - да је учествовао у изради више развојно-истраживачких, научних или стручних пројеката, и то из области за коју се врши избор у звање, осим за наставнике који предају академско-општеобразовне предмете; - да је објавио више стручних радова из уже области за коју се бира; - да је учествовао са радовима на научним и стручним семинарима и конференцијама; - да је учествовао у организацији и спровођењу показних вежби студентима у предузећима и установама, осим за наставнике који предају академскоопштеобразовне предмете.

За поље друштвено-хуманистичких наука

Обавезни услови за први избор у звање:

1. Академски назив магистар или стручни назив специјалиста академских студија из области за коју се бира, уз претходно завршене одговарајуће студије, стечен на акредитованом универзитету и акредитованом студијском програму. 2. Позитивна оцена педагошког рада у студентским анкетама током целокупног претходног изборног периода, или, за лице које нема педагошко искуство, приступно предавање из области за коју се бира, позитивно оцењено од стране самосталне високошколске установе. 3. Најмање три године радног искуства у настави са студентима у високом образовању или најмање пет година радног искуства на стручним пословима примерено области за коју се бира. 4. У последњих пет година објављена два рада из категорије M51 и M52 из области за коју се бира. 5. Два саопштења на међународним или домаћим научним скуповима из области за коју се бира. 6. У последњем изборном периоду учешће у изради најмање два стручна пројекта у привреди

или установама, или радно искуство у привреди или установама релевантним за област за коју се бира, осим за наставнике који предају академско-општеобразовне предмете.

Обавезни услови за поновни избор у звање: 1. Позитивна оцена педагошког рада у студентским анкетама током целокупног претходног изборног периода. 2. У претходном изборном периоду објављена два рада из категорије M51 и M52 из области за коју се бира. 3. У претходном изборном периоду објављена два саопштења на међународним или домаћим научним скуповима из области за коју се бира. 4. У последњем изборном периоду учешће у изради најмање два стручна пројекта у привреди или установама, осим за наставнике који предају академско-општеобразовне предмете. Изборни услови (минимално 2 од 3): 1. Стручно-професионални допринос. 2. Допринос академској и широј заједници. 3. Сарадња са другим високошколским институцијама у земљи и иностранству.

За поље техничко технолошких наука

Обавезни услови за први избор у звање:

1. Академски назив магистар или стручни назив специјалиста академских студија из области за коју се бира, уз претходно завршене одговарајуће студије, стечен на акредитованом универзитету и акредитованом студијском програму. 2. Позитивна оцена педагошког рада у студентским анкетама током целокупног претходног изборног периода, или, за лице које нема педагошко искуство, приступно предавање из области за коју се бира, позитивно оцењено од стране самосталне високошколске установе. 3. Најмање три године радног искуства у настави са студентима у високом образовању или најмање пет година радног искуства на стручним пословима примерено области за коју се бира. 4. У последњих 5 година најмање 4.5 бода остварених објављивањем радова који припадају категоријама M10 + M20 + M30 + M40 + M50 + M60 + M80 + M90, од тога најмање један рад категорије M33 и један рад из категорије M51 или M52 из области за коју се бира. 5. У последњем изборном периоду учешће у изради најмање два развојноистраживачка или стручна пројекта са финансијском подршком корисника у привреди или установама или радно искуство у привреди или установама релевантним за област за коју се бира, осим за наставнике који предају академско-општеобразовне предмете.

Обавезни услови за поновни избор у звање: 1. Позитивна оцена педагошког рада у студентским анкетама током целокупног претходног изборног периода. 2. У последњем изборном периоду најмање 4.5 бода остварених објављивањем радова који припадају категоријама M10 + M20 + M30 + M40 + M50 + M60 + M80 + M90, од тога најмање један рад категорије M33 и један рад из категорије M51 или M52 из области за коју се бира. 3. У последњем изборном периоду учешће у изради најмање два развојноистраживачка или стручна пројекта са финансијском подршком корисника у привреди или установама, осим за наставнике који предају академско-општеобразовне предмете. Изборни услови (минимално 2 од 3): 1. Стручно-професионални допринос. 2. Допринос академској и широј заједници. 3. Сарадња са другим високошколским институцијама у земљи и иностранству.

У звање **наставника вештина и наставника страних језика**, може да буде изабрано лице које има звање из члана 73. став 2. Закона о високом образовању, као и наставник који испуњава следеће услове: 1. стечено високо образовање првог степена,

2. способност за наставни рад (педагошко искуство):

а) позитивна оцена наставног рада добијена у студентској анкети, ако је кандидат лице које је раније обављало наставни рад;

б) ако је кандидат лице које није обављало наставни рад способност за наставни рад се цени добијањем позитивне оцене на приступном предавању које организује Академија на

одговарајућем одсеку.

3. објављени стручни радови у одговарајућој области.

У звање **сарадника у настави** на студијама првог степена може бити изабран студент мастер академских студија, мастер струковних студија, специјалистичких академских студија или специјалистичких струковних студија који је студије првог степена завршио са просечном оценом најмање осам (8).

У звање **асистента** бира се студент докторских студија који је сваки од претходних нивоа студија завршио са просечном оценом најмање осам (8) и који показује смисао за наставни рад. Под условима из претходног става у звање асистента може да се изабере и магистар наука, коме је прихваћена тема докторске дисертације.

Смисао и способност за наставни рад асистента могу се утврђивати на основу:

- а) позитивне оцена наставног рада добијене у студентској анкети, ако је кандидат лице које је раније обављало наставни рад у Високошколској установи или
- б) позитивне оцене на приступном предавању које организује Академија на одговарајућем одсеку.

У звање **асистента са докторатом** бира се лице које има:

1. стечен научни назив доктора наука, из научне, односно стручне, области за коју се бира у звање, стечен на акредитованом универзитету и акредитованом студијском програму у Републици Србији или еквивалентан научни, односно стручни назив из научне, односно стручне области за коју се бира у звање, стечен у иностранству, признат у складу са Законом о високом образовању и усаглашен са НОКС-ом.

2. које има способност за наставни рад:

- а) позитивна оцена наставног рада добијена у студентској анкети, ако је кандидат лице које је раније обављало наставни рад и препорука наставника уколико је кандидат свој досадашњи рад провео у сарадничком звању;
- б) ако је кандидат лице које није обављало наставни рад, позитивна оцена на приступном предавању које организује Академија на одговарајућем одсеку.

У звање **предавача ван радног односа** за извођење наставе на стручно-апликативним предметима, бира се лице које има стечено високо образовање најмање мастер академских студија, односно стечено образовање на основним студијама у трајању од најмање 4 (четири) године, по пропису који је уређивао високо образовање до 10. септембра 2005. године и које има смисао за наставни рад, као и искуство у привреди од најмање 5 (пет) година.

У звање **сарадник демонстратор**, за помоћ у настави на студијама првог степена бира се студент који је на основним студијама остварио најмање 120 ЕСПБ бодова са просечном оценом најмање 8 (осам) и који показује смисао за наставни рад. Приликом избора у звање, предност имају студенти који су прошли вежбе на предметима на којима се ангажују.

У звање **сарадник практичар** бира се лице које је најмање стекло високо образовање стечено на основним студијама у обиму од 180 ЕСПБ бодова, по пропису који уређује високо образовање почев од 10. септембра 2005. године, односно на студијама у трајању до 3 (три) године по пропису који је уређивао високо образовање до 10. септембра 2005. године и најмање 3 (три) године радног искуства у струци. Сарадник практичар се бира да обавља послове из области за коју се пракса обавља ван седишта Академије и одсека Академије и

које је запослено у установи, односно предузећу са којим Академија, има потписан уговор о сарадњи. Уколико више кандидата испуњава услове за избор из претходног става предност приликом избора има кандидат који има боље резултате у активностима стручног усавршавања, примени стечених знања, ширењу, промовисању и иновирању знања и који учествују у ваншколским активностима и подизању квалитета образовно-васпитног рада.

Наставно-стручно веће Академије именује Комисију за писање извештаја и предлога за избор кандидата у звање наставника најкасније у року од 15 (петнаест) дана од дана објављивања конкурса, на предлог Већа катедре која је иницирала објављивање конкурса. Комисија за избор наставника се састоји од најмање три члана у звању наставника сагласно одредбама Закона о високом образовању из стручне области за коју се кандидат бира. Чланови комисије су у истом или вишем звању од звања у које се кандидат бира, а уколико су чланови комисије универзитетски наставници, могу бити у звању доцента за избор предавача и вишег предавача, односно у звању ванредног и редовног професора, за избор професора струковних студија. Извештај Комисије садржи: Опште биографске податке учесника конкурса и податке о њиховој професионалној каријери; Преглед научног и стручног рада учесника конкурса (преглед објављених научних радова, учешће у научним пројектима, руковођење у научним пројектима, саопштења на међународним или домаћим научним скуповима, усмена излагања на међународним или домаћим скуповима, индекс цитираности радова, објављени стручни радови у часописима или зборницима са рецензијом, оригинално стручно остварење, награде и признања, објављени уџбеник или објављене монографије или практикум или збирка задатака за ужу научну област за коју се бира и осталих публикација од значаја за избор); Мишљење о научним и стручним резултатима рада учесника конкурса: Комисија за писање извештаја даје мишљење о научним и стручним радовима кандидата, из претходног изборног периода, а за први избор у звање целокупног претходног периода, на основу: прегледа објављених научних радова, учешћа у научним и стручним пројектима, руковођења научним и стручним пројектима, усмених излагања на међународним или домаћим скуповима, индекса цитираности радова, објављених стручних радова у часописима и зборницима са рецензијом, награда признања, објављених уџбеника или збирки задатака за ужу област за коју се бира и осталих публикација од значаја за избор; Преглед елемената доприноса академској и широј заједници.

Оцену о резултатима педагошког рада кандидата из претходног изборног периода, даје Комисија за самовредновање и утврђивање квалитета на основу мишљења студената добијених анкетањем студената. Оцена се доставља Комисији за писање извештаја у року од 5 (пет) дана од дана завршетка конкурса.

Академија прати, оцењује и подстиче научну, истраживачку и педагошку активност наставника и сарадника кроз Компетентност наставника и извештаје оцењује како би се омогућиле подлоге за унапређење. Педагошку активност наставника и сарадника оцењују студенти кроз редовне анкете, док податке систематизује и предлаже корективне мере Комисија за самовредновање и унутрашње обезбеђење квалитета.

Академија спроводи дугорочну политику квалитетне селекције младих кадрова и њиховог даљег напретка, као и различите врсте усавршавања, путем анализе резултата анкета и успостављеним механизмом контроле квалитета извођења наставног процеса као и научно-истраживачке активности.

Академија обезбеђује наставницима и сарадницима перманентну едукацију и усавршавање,

путем студијских боравака, специјализација, учешћа на научним, уметничким и стручним скуповима. Пракса Академије је да из редова студената бира најбоље и оне са највећим степеном ангажованости, и подржава их у даљем академском напредовању (нпр. ангажовањем као сарадника демонстратора). Сараднике који покажу квалитетом свог рада у наставном процесу и научно-истраживачком раду изванредне резултате, Академија подржава не само по питању даљег школовања и усавршавања, него и избором у виша звања.

Академија при избору и унапређењу наставно-научног и стручног кадра посебно вреднује повезаност рада у образовању са радом на пројектима у другим областима привредног и друштвеног живота. Академија при избору и унапређењу наставно-научног и стручног кадра посебно вреднује педагошке способности наставника и сарадника. Педагошке способности наставника и сарадника се процењују на основу анкетних листова.

У оквиру овог стандарда методом SWOT анализе анализирани су и квантитативно оцењени неки од следећих елемената:

- јавност поступка и услова за избор наставника и сарадника;
- усаглашеност поступка избора са предлогом критеријума Националног савета за високо образовање;
- систематско праћење и подстицање педагошких истраживачких и стручних активности наставника и сарадника;
- дугорочна политика селекције наставничког и истраживачког подмлатка;
- обезбеђење перманентне едукације и усавршавања;
- повезаност образовног рада са истраживањем на пројекту и радом у привреди;
- вредновање педагошких способности;
- вредновање истраживачких способности;
- уважавање мишљења студената о педагошком раду наставника и сарадника.

S - (Strenght): Предности	W – (Weakness): Слабости
• Јасно дефинисан процес избора +++ • Дефинисани минимални критеријуми за избор у наставничко звање +++ • Академија има програм развоја кадра ++ • Учешће студената у Органима Академије +++ • Периодично спровођење студентске анкете ++ • Вредновање оцене педагошког рада наставника у поступку избора +++ • Спремност наставника да уваже мишљење студената и да на основу тога примене корективне мере +++	• Незаинтересованост наставника и активније учествовање у процесу избора ++ • Недовољна финансијска средства, да се програм подршке младим кадровима у потпуности спроведе +++ • Студенти нису у потпуности свесни важности њиховог мишљења у поступку вредновања педагошког рада наставника +++
O – (Opportunities): Могућности	T – (Threats): Опасности
• Могућност успостављања сарадње са универзитетима у циљу побољшања квалитета наставног особља +++ • Могућност успостављања сарадње у оквиру пројеката у земљи и иностранству ++ • Законска регулатива, која прописује обавезу вредновања мишљења студената о педагошком раду наставника и сарадника	• Нису дефинисани минимални критеријуми од стране Националног савета ++ • Неусаглашеност избора за звања у Струковним и Академским студијама ++ • Немогућност наставника да буду изабрани у звања доцент, ван. проф и ред. проф, и ако испуњавају критеријуме ++ • Незаинтересованост Универзитета за

++	успостављање сарадње +++ • Недостатак подршке ресорних министарстава за реализацију програма развоја младог кадра ++ • Опасност да се због погрешног интерпретирања одређених стандарда не изгуби квалитет ++ • Лоша селекција студената приликом уписа, због лоше економске ситуације у земљи +++
----	---

Предлог мера и активности за унапређење квалитета стандарда 7

- Поједноставити превише компликоване и формалне формулације критеријума
- Ставити акценат на квалитет радова и међусобну заменљивост резултата који се већ смеју заменити по Препорукама Националног савета
- Узети у обзир на објективнији начин ангажовање у настави и подизању њеног квалитета, као и у другим облицима ангажовања од кључног интереса за Академију
- Подстицати унапређење компетенција ненаставног особља кроз стручно усавршавање и промишљену селекцију
- Уместо пуког пребројавања радова наћи начине да се млађи наставни кадар адекватним системом награђивања стимулише за креативан и плодотворан истраживачки рад.

Табела 7.1. Преглед броја наставника по звањима и статус наставника у високошколској установи (радни однос са пуним и непуним радним временом, ангажовање по уговору)

Табела 7.1.а. Преглед броја наставника ангажованих на студијском програму ОСС Енергетика

Табела 7.2. Преглед броја сарадника и статус сарадника у високошколској установи (радни однос са пуним и непуним радним временом, ангажовање по уговору)

Табела 7.2.а. Преглед броја сарадника ангажованих на студијском програму ОСС Енергетика

Прилог 7.1. Правилник о избору наставника и сарадника

Прилог 7.2. Однос укупног броја студената (број студената одобрен акредитацијом помножен са бројем година трајања студијског програма) и броја запослених наставника на нивоу установе и на нивоу студијског програма

Стандард 8: Квалитет студената

Квалитет студената се одређује селекцијом студената на унапред прописан и јаван начин, оцењивањем студената током рада у настави, перманентним праћењем и проверавањем резултата оцењивања и пролазности студената и предузимањем одговарајућих мера у случају пропуста.

Квалитет студената Академије се обезбеђује:

- селекцијом кандидата на унапред прописан начин кроз реализација конкурса за упис студената;
- оцењивањем студената током рада у настави што је дефинисано Правилником о начину полагања испита и оцењивања на испиту;
- перманентним праћењем и проверавањем резултата оцењивања и пролазности студената и предузимањем одговарајућих мера у случају пропуста.

Академија сваке године расписује Конкурс за упис студената у прву годину студија. Број студената који стичу право да се упишу у прву годину студија, усклађен је са

акредитационим одлукама о броју студената. Академија пружа информације путем: промотивних кампања, летака односно брошура, информатора, публикације, интернет странице, медија (радија, телевизије и штампе), телефона као и личним контактирањем особља у просторијама Одсека Академије. Пријем и упис студената су регулисани Правилником о упису студената на основне струковне студије, Правилником о специјалистичким струковним студијама, пријави, изradi и одбрани специјалистичког рада и Правилником о мастер струковним студијама, пријави, изradi и одбрани мастер рада. Кандидат који конкурише за упис на основним струковним студијама полаже пријемни испит и то:

- на Одсеку Пећ у Лепосавићу кандидати бирају два од четири понуђена предмета: Економија, Математика, Социологија и Економика и организација предузећа.
- на Одсеку Звечан кандидати полажу пријемни испит из Математике.
- на Одсеку Урошевац-Лепосавић кандидати полажу пријемни испит из Математике и Теста опште информисаности.

Избор кандидата за упис у прву годину студија обавља се према резултату постигнутом на пријемном испиту и према општем успеху постигнутом у средњој школи. Под општим успехом у средњој школи подразумева се збир просечних оцена из свих предмета у свим разредима, помножен са 2 (два). По овом основу кандидат може стећи највише 40 бодова. Општи успех у средњој школи рачуна се заокруживањем на две децимале. Резултат који кандидат постиже на пријемном испиту оцењује се од 0 до 60 бодова. Кандидат може бити уписан на терет буџета ако се налази на привременој ранг листи за студијски програм, до броја одобреног за упис кандидата на терет буџета, који је одређен овим конкурсом и има више од 50 бодова. Кандидат који плаћа школарину може бити уписан уколико је остварио најмање 36 бодова.

Правилник о упису студената на основне струковне студије налази се на сајту Академије:
<https://www.akademijakm.edu.rs/ak-admin/documents/8001631183638.pdf>

Специјалистичке и мастер струковне студије може уписати лице које је завршетком студија првог степена струковних студија остварило најмање 180 ЕСПБ бодова, односно лице које је завршило студије по прописима који су важили пре доношење Закона о високом образовању из 2005. године, под условом да је та диплома најмање еквивалентна дипломи основних струковних студија у складу са Законом. Мастер струковне студије могу уписати и лица која су претходно завршила основне академске студије. Мерило за утврђивање редоследа за упис кандидата на специјалистичке и мастер струковне студије утврђује се на основу опште просечне оцене остварене на основним струковним студијама (заокружена на две децимале) и дужине студирања, тако да предност приликом уписа имају кандидати са вишом просечном оценом на завршеним основним струковним студијама. У случају да два или више кандидата имају исти број бодова предност има кандидат који је у краћем року завршио основне струковне студије, затим који има већи број бодова (већа просечна оцена) из стручно-апликативних предмета и бодове за објављене радове, учешћа у пројектима, патенте и изуме. Кандидати за упис кандидата на специјалистичке и мастер струковне студије који не поседују претходно стечене компетенције за упис на студијски програм, полажу квалификациони пријемни испит.

Правилници о специјалистичким и мастер струковним студијама налазе се на сајту Академије:

<https://www.akademijakm.edu.rs/ak-admin/documents/7221635499930.pdf>

<https://www.akademijakm.edu.rs/ak-admin/documents/9271635499966.pdf>

Једнакост и равноправност студената по свим основама (раса, боја коже, пол, сексуална оријентација, етичко, национално или социјално порекло, језик, вероисповест, политичко или друго мишљење, статус стечен рођењем, постојање сензорног или моторног хендикепа и имовинско стање) загарантовани су Статутом Академије, као и могућност студирања за студенте са посебним потребама.

Академија путем Публикације, силабуса односно плана рада свих наставних предмета који су објављени на интернет страници Академије и унапред познати студентима, пружа информације о вредновању предиспитних обавеза што јасно указује на обавезу студената да присуствују и активно учествују у настави. Такође, силабус сваког наставног предмета садржи и критеријуме и правила помоћу којих се студенти оцењују, са чиме су студенти унапред упознати.

Наставник је дужан да на почетку наставе упозна студенте са програмом предмета, предвиђеним облицима активне наставе (преиспитне обавезе) и начину њиховог вредновања, карактером и садржајем испита, списком обласи и/или питања за испит, обавезном литературом, структуром укупног броја поена и начином формирања оцено.

Провера знања се примењује на све облике провере знања студената (усмени испит, тест, радови, студије случаја), на предавањима, вежбама и испиту. Метод испитивања и израђена испитна питања морају да буду усклађени са дефинисаним исходима учења на датом предмету кроз који се вреднује и оцењује степен усвојеног знања што је дефинисано Планом рада предмета-силабуса. У силабусу су дефинисани: Студијски програм, Врста и ниво студија, Назив предмета, Наставник, Статус предмета, Садржај предмета, Семестар у којем се слуша, Услов, Циљ предмета, Исход предмета, Број ЕСПБ, Основна литература, Допунска стручна литература и интернет извори, Методе извођења наставе, Број часова активне наставе, Теоријска настава, Практична настава/стручна пракса, Предиспитне обавезе, План реализације програма по недељама, Теме за семинарске радове, Испитна питања, Начин формирања оцено. Силабус је механизам који служи као основ за праћење, контролу планираног/постигнутог.

Академија обезбеђује коректно и професионално понашање наставника током оцењивања студената (објективност, етичност и коректан однос према студенту). Академија кроз анализе, применом процедуре Система менаџмента квалитетом, систематично прати и проверава: оцено студената по предметима и предузима одговарајуће мере уколико дође до неправилности у дистрибуцији оцено (сувише високих или ниских оцено, неравномеран распоред оцено) у дужем периоду; као и пролазност студената по предметима, програмима, годинама и предузима корективне мере у случају сувише ниске пролазности или других неправилности у оцењивању. Анализе могу бити редовне или ванредне, а у зависности од предмета и обима анализе односно циља анализе, подаци који се приказују кроз: Оцено студената по предметима; Оцено студената по годинама; Оцено студената по студијским програмима; Оцено студената по групама предмета; Степен пролазности; Просечно време трајања студирања и сл.

Академија омогућава студентима да буду активни учесници у образовно-научном и научно-истраживачком раду на Академији, у складу са Законом. Студенти Академије своја права и интересе остварују преко рада Студентског парламента и њихових представника у органима Академије.

У оквиру овог стандарда методом SWOT анализе установа анализира и квантитативно

оцењује неке од следећих елемената:

- процедуру пријема студената;
- једнакост и равноправност студената, укључујући и студенте са посебним потребама;
- рад на планирању и развоју каријере студената;
- доступност информација о студијама;
- доступност процедура и критеријума оцењивања;
- анализу метода и критеријума оцењивања по предметима, програмима, годинама, уз корективне мере;
- усклађеност метода оцењивања са исходима студијског програма;
- објективност и принципијелност наставника у процесу оцењивања;
- праћење пролазности студената по предметима, програмима и годинама, уз корективне мере;
- студентско организовање и учествовање у одлучивању.

S - (Strenght): Предности	W – (Weakness): Слабости
• Атрактивност и популарност постојећих акредитованих студијских програма, +++ • Циљеви студијских програма конципирани у складу са ситуацијом у друштву ++ • Поштовање равноправности студената укључујући студенте са посебним потребама ++ • Организовање стручне праксе у институцијама у којима постоји могућност запослења ++ • Процедура и критеријуми оцењивања студената прецизно су дефинисани Статутом Академије и другим општим актима +++ • Јавна доступност свих релевантних информација везаних за правила, процедуру и критеријум оцењивања ++ • Законом и Статутом Академије регулисан је рад Студентског парламента ++	• Лоша координација и споро реаговање при детектовању мале пролазности у одређеним случајевима + • Сталне промене правила о броју испитних рокова и броју потребних ЕСПБ за упис стварају неизвесну ситуацију и демотивишу студенте да се на најозбиљнији начин посвете учењу ++ • Бирање лакших предмета, студијских програма, модула ради веће пролазности уместо оних који представљају стварно интересовање и усклађене исходе + • Још увек недовољно добро успостављена мобилност стварају проблеме приликом признавања оцена стечених на другим установама ++ • Одређен број наставника не пружа информације о процедури и критеријумима оцењивања ++
O – (Opportunities): Могућности	T – (Threats): Опасности
• Благовремена и додатна информисаност свих потенцијалних студената о процедури пријема ++ • Заинтересованост већег броја средњошколаца за упис на Академију ++ • Дефинисати процедуре за добијање повратних информација о компетенцијама студената који су успешно завршили студије и нашли запослење ++ • Формирање Центра за развој каријере Студената +++ • Доступност информација о процедури и критеријумима оцењивања преко социјалних мрежа ++ • Успостављање сарадње са Студентским парламентима из осталих високо образовних институција. ++ • Активније учешће студената у раду Студентске конференције академије	• Незаинтересованост и незнање потенцијалних студената о процедури пријема +++ • Недовољна заинтересованост коментора из привредних субјеката и институција у реализацији стручне праксе +++ • Због лошег улазног квалитета студената мањи број се укључује у ваннаставне активности и развој своје каријере ++ • Лоша материјална ситуација великог броја студената не пружа могућност поседовања рачунара и приступ Интернету +++ • Недовољна финансијска средства неопходна за побољшање студентског организовања ++

Предлог мера и активности за унапређење квалитета стандарда 8:

- Потребно је интензивирати активности Академије на подстицању и мотивацији студената за додатни рад и ангажовање како би унапредили своје знање и њихово учешће у Студентском парламенту и одлучивању.
- Упозоравати наставнике о неопходности упознавања студената о процедури и критеријумима оцењивања.
- Оформити Центар за развој каријере где ће се студентима презентовати све информације везане за институције са којима Академија сарађује и пружити им сву неопходну помоћ око налажења запослења након завршетка студија.
- Обезбедити бољу функционалност информационог система за потребе праћења пролазности студената по предметима, студијским програмима и годинама, која ће на унифициран и дескриптиван начин обезбедити потребне индикаторе на основу којих се може брзо деловати корективним мерама;
- Унапредити непосредну комуникацију са студентима преко студентских зборова и састанака са делегатима, како би се у реалном времену реаговало на проблеме везане за пролазност и успешност студената;
- Радити на обезбеђивању стипендија за студенте који имају изузетне резултате и квалитет, али слабије финансијске могућности.

Обезбедити атрактивне стручне праксе у престижним компанијама ради унапређења практичног рада студената.

Табела 8.1. Преглед броја студената по нивоима, студијским програмима и годинама студија на текућој школској години

Табела 8.2. Стопа успешности студената. Овај податак се израчунава за студенте који су дипломирали у претходној школској години (до 30.09) а завршили студије у року предвиђеном за трајање студијског програма

Табела 8.3. Број студената који су уписали текућу школску годину у односу на остварене ЕСПБ бодове (60), (37-60) (мање од 37) за све студијске програме по годинама студија

Прилог 8.1. Правилник о процедури пријема студената

Прилог 8.2. Правилник о оцењивању

Прилог 8.3. Процедуре и корективне мере у случају неиспуњавања и одступања од усвојених процедура оцењивања

Стандард 9: Квалитет уџбеника, литературе, библиотечних и информатичких ресурса

Квалитет уџбеника, литературе, библиотечких и информатичких ресурса се обезбеђује доношењем и спровођењем одговарајућих општих аката.

Академија студентима обезбеђује уџбенике и другу литературу неопходну за савлађивање градива у потребној количини и на време.

Настава из сваког предмета је покривена одговарајућим уџбеницима и другим училима. Студентима почетком семестра, од предметног професора добијају силабусе, у штампаној верзији, који својим садржајем, између осталог, пружају и информацију о литератури која у потпуности покрива садржај наставног предмета.

Академија је 22.09.2022 усвојила Пречишћен текст правилника о уџбеницима и издавачкој

делатности у складу са којим систематично прати и оцењује квалитет интерних и екстерних уџбеника, као и других учила са аспекта квалитета садржаја структуре, стила и обима. Уџбеници и друга учила која не задовољавају стандард бивају побољшани или повучени из наставе и замењени квалитетнијим.

У оквиру својих основних делатности библиотека обавља и следеће послове:

- Пружа библиографске информације и све видове информационе делатности, како корисницима библиотеке, тако и осталим библиотекама, организацијама и појединцима;
- Информише кориснике о начину коришћења информационих извора, нарочито о приступу страним стручним информацијама, унапређује електронске информације и информише о коришћењу страних издања;
- Сарађује са осталим високошколским библиотекама у земљи и иностранству;
- Прати домаћу и инострану издавачку делатност из сродних области које се изучавају;
- Врши ревизију Библиотеке која се редовно обнавља. Ревизија приновљене грађе обавља се једном годишње, на крају календарске године. Ревизија свеукупног фонда Библиотеке обавља се у летњим месецима, а према прописима предвиђеним Законом о библиотечкој делатности.

Библиотека на Одсеку Звечан опремљена је неопходним бројем библиотечких јединица, у овом тренутку студентима се налази на располагању 1690 наслова. Употпуњавање библиотечког фонда је континуиран процес. Детаљан преглед библиотечких јединица дат је у Табели 9.1.

Извод из библиотечке књиге инвентара

Р.Б.	Назив инвентара	Број комада
Одсек Звечан		
1.	Библиотечке јединице	1690
2.	Рачунар (ХР)	1
3.	Полице за књиге	2
4.	Столови	3
5.	Столице	15
6.	Ормари са висећим елементима	19

Библиотека располаже квалитетном литературом, покривајући области заштите од пожара, електротехнике, електронике, машинства, економије, менаџмента и мањи број наслова из белетристике. Библиотечке јединице чине: монографске публикације, уџбеници, енциклопедије, речници, периодика, докторске дисертације, магистарски радови, мастер радови, специјалистички радови, завршни радови, семинарски радови. У фонду Библиотеке су и монографије на страним језицима (немачком, енглеском, руском).

Студентима је омогућен приступ библиотечком фонду у трајању од 8 часова дневно. О раду библиотекара студенти своје мишљење дају кроз анкетирање.

Попуњавање и одржавање библиотечког фонда подразумева набавку публикација која може бити поклон, размена, обавезни примерак и куповина. Куповина публикација зависи од потреба Одсека Академије тј. обезбеђује подршку наставном процесу и научно-

истраживачком раду. Публикације које Академија купује су релевантне за одвијање квалитетног наставног процеса.

Академија на основу закљученог Уговора о ауторском делу исплаћује ауторски хонорар (наставнику, сараднику) у складу са важећим прописима и условима дефинисаних Правилником о уџбеницима и издавачкој делатности.

Сва издања, папирна и електронска, благовремено се годишње планирају на основу усвојеног Плана издавачке делатности, а у складу са финансијским планом Академије за наредну буџетску годину. У претходном периоду запослени у Академије публиковали су укупно 95 уџбеника и збирки релевантних за извођење наставе.

Студентима Академије обезбеђене су информатичке лабораторије/учионице са са укупно 178 рачунара (63 на одсеку Пећ-Лепосавић у две учионице; 75 на одсеку Звечан у три учионице; 40 на одсеку Урошевац-Лепосавић у две учионице), а који служе за извођење наставе. Такође Академија поседује и 14 рачунара у салама за предавање. Поред тога, Академија поседује и укупно 70 рачунара у кабинетима наставника и сарадника као и 31 рачунар у различитим службама одсека Академије, за административне и друге послове. Сви рачунари имају приступ интернету. Детаљан преглед информатичких ресурса Одсека Звечан дат је у **Табели 9.2.**

SWOT анализа

У оквиру SWOT анализе, као објективног показатеља реалног стања и квалитета информатичких и библиотечких ресурса, као и квалитета доступних уџбеника и литературе, посебна пажња се посвећује анализи Правилнику о уџбеницима и издавачкој делатности и другој наставној литератури, а уз то се анализира и покривеност предмета уџбеницима и училима и адекватност постојећих правила за проверу квалитета наставног материјала.

Истовремено се периодично испитује обим и структура библиотечких и информатичких ресурса, њихова доступност студентима и запосленима, као и компетенције запослених у библиотеци и другим релевантним службама.

S - (Strenght): Предности	W – (Weakness): Слабости
- Постојање Правилника о уџбеницима и издавачкој делатности +++ - Велики обим библиотечког фонда +++ - Добра покривеност предмета стручном и савременом литературом ++ - Постојање квалитетног информационог система као основе за велики број услуга доступних студентима и запосленима +++ - Постојање адекватног простора предвиђеног за библиотеку са читаоницом ++ - Рачунарска опремљеност Одсека Академије +++ - Радно време библиотеке и читаонице центра +++	- Мала средства за проширење библиотечког фонда + - Смањен број нових књига на годишњем нивоу у последњих пар година ++ - Недостатак адекватне литературе за поједине предмете + - Недовољна материјална средства за проширење простора предвиђеног за библиотеку са читаоницом ++ - Недовољна заинтересованост студената за коришћење библиотечких ресурса +++ - Недовољна средства за додатно осавремењивање и опремање Одсека Академије информатичким ресурсима ++
O – (Opportunities): Морућности	T – (Threats): Опасности
Додатно унапређење Правилника о уџбеницима и издавачкој делатности ++	Неусклађеност наставне литературе и градива +

• Умрежавање са другим научно-истраживачким институцијама може довести до проширења библиотечког фонда +++ • Подстицање наставника на разне форме издавачке делатности +++ • Рад на идејном пројекту за повећање простора библиотеке и читаонице ++	• Повећање квантитета, може нарушити квалитет библиотечког фонда ++ • Превелика посвећеност издавачкој делатности може довести до мањка времена за унапређење наставе и/или научно истраживачког рада + • Незаинтересованост надлежних за повећање простора библиотеке и читаонице ++
---	---

Предлог мера и активности за унапређење квалитета стандарда 9

На основу изложене SWOT анализе, предлог мера за унапређење квалитета се може дефинисати на следећи начин:

- Додатно унапређење Правилника о уџбеницима и издавачкој делатности,
- Адекватно подстицање наставног особља на издавачку делатност,
- Учешће у пројектима и остваривање контакта са институцијама које могу допринети унапређењу и осавремењивању информатичких ресурса,
- Подстицање студената на коришћење библиотеке и читаонице,
- Умрежавање са другим научно-истраживачким институцијама у циљу проширивања доступне литературе,
- Додатно унапређење компетентности и мотивисаности запослених у библиотеци и другим релевантним службама.

Табела 9.1. Број и врста библиотечких јединица у високошколској установи

Табела 9.2. Попис информатичких ресурса

Прилог 9.1 Општи акт о уџбеницима.

Прилог 9.2. Списак уџбеника и монографија чији су аутори наставници запослени на високошколској установи (са редним бројевима)

Прилог 9.3. Однос броја уџбеника и монографија (заједно) чији су аутори наставници запослени на установи са бројем наставника на установи

Стандард 10: Квалитет управљања високошколском установом и квалитет ненаставне подршке

Квалитет управљања високошколском установом и квалитет ненаставне подршке се обезбеђује утврђивањем надлежности и одговорности органа управљања и јединица за ненаставну подршку и перманентним праћењем и провером њиховог рада.

Академија је Статутом број 15-1/1 од 15.12.2020. године, а у складу са Законом о високом образовању, предвидела следеће органе: орган управљања, орган пословођења, стручни орган, студентски парламент и савет послодаваца.

Сходно члану 67 Статута Академије орган управљања Академијом је Савет Академије (у даљем тексту: Савет) који има укупно 19 чланова одређених у процентуалном износу представника одсека Академије, оснивача и студената у складу са Законом о високом образовању. Члан 80 Статута Академије предвиђа да је орган пословођења Академије – председник Академије, док је чланом 96 предвиђено да су стручни органи Академије Наставно-стручно веће Академије (Веће Академије), Етички одбор, Наставно-стручна већа Одсека (Већа одсека), Већа катедри, Колегијум Академије. Према члану 110 Статута Академије, орган Академије је и Студентски парламент преко кога студенти остварују своја

права и штите своје интересе у оквиру Академије, у складу са Законом.

Организација Академије утврђена је у складу са законом, уз максимално уважавање принципа функционалности, целисходности и рационалности. Делатност Академије остварује се у оквиру следећих организационих јединица: одсеци, високошколске јединице ван седишта Академије, катедре, центри и секретаријат.

Академија може оснивати и друге организационе јединице. Одлуку о оснивању организационе јединице доноси Савет Академије, уз претходно мишљење Већа Академије. Општим актима које доноси Председник Академије у складу са Законом и Статутом, уређује се унутрашња организација Академије.

Одсек је наставна високошколска организациона јединица Академије без својства правног лица, у којој се остварује образовна делатност Академије ради остваривања студијских програма (теоријска и практична настава, стручна пракса и практични рад студената, студије по дуалном моделу, кратки програми студија, студије уз рад, студије на даљину) и ван оквира студијских програма за које је Академија добила Дозволу за рад (курсеви, семинари, радионице, стручна и научна саветовања и друге облике усавршавања), кроз програме образовања одраслих, односно образовање становништва током читавог живота. Радом Одсека руководи руководица Одсека. Председник Академије именује руководиоца Одсека из реда наставника Академије са пуним радним временом на Академији. Руководилац Одсека именује се на период од три године.

У Академији се образују три одсека:

- Одсек Пећ – Лепосавић, Доситеја Обрадовића бб,
- Одсек Звечан, Нушићева бр. 6.
- Одсек Урошевац – Лепосавић, 24. новембра бб.

Одсек припрема предлоге из области за коју је организован, у вези са питањима о којима одлучује Веће Академије и обавља послове везане за организацију и извођење наставе у тој области.

Стручни орган Одсека је Наставно-стручно веће Одсека (у даљем тексту: Веће одсека). Чланови Већа Одсека су сви наставници и сарадници Академије који изводе наставу на студијским програмима у оквиру Одсека. Председник Наставно-стручног већа Одсека је руководица Одсека.

Академија може да оснује једну или више *високошколских јединица ван седишта Академије*, без својства правног лица, као облик унутрашње организационе јединице, у складу са законом и Статутом Академије. Високошколске јединице ван седишта Академије не могу се оснивати у местима у којима је седиште одсека. Одлуку о оснивању и укидању високошколске јединице ван седишта Академије доноси Савет Академије, на предлог Већа Академије, сагласно одредбама члана 57. Закона о високом образовању.

Катедра је наставно-стручна организациона јединица коју чине наставници и сарадници Академије из исте или сродних ужих научних области. Минимални број чланова катедре је 5 (пет) наставника и сарадника, осим у посебним случајевима о чему одлуку доноси Веће Академије. Катедре имају интегративну функцију у оквиру Академије коју остварују кроз повезивање, заједнички рад и комуникацију наставника и сарадника са различитих одсека

Академије који су бирани у истој или сродним научним, односно стручним областима. По правилу су чланови једне катедре наставници и сарадници са најмање два одсека Академије, осим у изузетним случајевима када то није могуће због специфичности научних односно стручних области за које су наставници и сарадници бирани.

Веће Академије делегира надлежност Катедри за поједине студијске програме. Катедра координира реализацијом студијских програма који су јој делегирани. Једна катедра може бити надлежна за више студијских програма на различитим степенима студија. Катедра организује извођење предавања, вежби, колоквијума, испита и других облика рада са студентима и предлаже ангажовање наставника и сарадника за извођење предавања и вежби за наставне предмете у оквиру ужих научних области катедре на студијским програмима за које им је делегирана надлежности.

На Академији постоје следеће катедре:

- 1) Катедра за пословну економију и менаџмент;
- 2) Катедра за економску теорију, политику и финансије;
- 3) Катедра за друмски саобраћај и транспорт;
- 4) Катедра за машинско инжењерство;
- 5) Катедра за електроенергетику и теоријску електротехнику;
- 6) Катедра за информационе и комуникационе технологије;
- 7) Катедра заштите животне средине и заштите на раду;
- 8) Катедра за општеобразовне предмете.

Одлуку о оснивању и укидању катедре доноси Савет на предлог Већа Академије.

У циљу унапређења апликативног стручног рада, развоја профитних делатности Академије и пружања услуга привреди и трећим лицима на Академији могу да се образују *центри*. Центри су организационе јединице без статуса правног лица. Одлуку о образовању и укидању центра доноси Савет Академије, на предлог Већа Академије. Центри су профитно оријентисани и своје функционисање финансирају искључиво из сопствених прихода. Унутрашња организација центара Академије, начин рада и руковођење, као и начин обављања стручних послова, уређује се правилником који доноси Савет Академије.

Секретаријат је организациона јединица Академије у којој се обављају: правни, кадровски, финансијско – рачуноводствени, библиотечки, административни, студијско – аналитички, информатички и други стручни послови који су од заједничког интереса за обављање делатности Академије. Радом Секретаријата руководи секретар Академије. Рад Секретаријата уређује се Општим актом о организацији и систематизацији радних места Академије.

У одсецима Академије организују се Канцеларије стручних служби за обављање послова ваннаставних делатности и то материјално-финансијских, правних и кадровских, служби за студентске послове, послова библиотеке, послова у вези са информационим системом, техничких, архивских, послова одржавања и набавке, помоћних послова и др. Сваки одсек Академије има своју Канцеларију стручних служби којом руководи шеф Канцеларије стручних служби. Организација и опис послова у надлежности Канцеларија стручних служби утврђују се посебним општим актом.

Академија је обезбедила редовно и систематско праћење, контролу и оцењивање рада

органа пословођења и ненаставног особља, при чему је посебна пажња посвећена праћењу и оцењивању њиховог односа према студентима и мотивацији у раду са студентима. Резултати последњег акентирања показали су да су студенти задовољни радом служби које послују у оквиру Академије.

SWOT анализа

S - (Strenght): Предности	W – (Weakness): Слабости
• Јасно и прецизно дефинисана организациона структура +++ • Рад ненаставног особља и стручних служби по Статуту Академије, Правилнику о раду и систематизацији радних места као и Упутствима о раду стручних служби и библиотеке ++ • Дефинисан опис посла за свако радно место +++ • Добра пословна комуникација између стручних служби +++ • Добра опремљеност техничким средствима у складу са пословима које обављају. ++	• Систематско праћење квалитета обухвата мали број метода +++ • Недовољно прецизно дефинисани услови за напредовање ненаставног особља ++
O – (Opportunities): Могућности	T – (Threats): Опасности
• Прављење програма за стално усавршавање и образовање ненаставног особља ++ • Увођење нових метода за систематско оцењивање квалитета рада стручних служби и квалитета управљања +++	• Може се десити да дефинисана организацији не покрива најбоље стварне потребе + • Недовољно интересовање за примену закључака донетих у процесу праћења квалитета ++

Предлог мера и активности за унапређење квалитета стандарда 10:

Академија струковних студија косовско метохијска испуњава Стандард 10.

- У наредном периоду потребно је усклађивати Правилник о организацији и систематизацији радних места АССКМ и иновирати упутства о раду.
- Академија ће перманентно пратити и евалуирати примену поступака за обезбеђење квалитета управљања и ненаставне подршке, предвиђених правилницима и другим општим актима Академије и, ако буде потребно, усавршавати их и даље развијати.
- Академија ће и даље наставити да побољшава услове рада ненаставних радника обезбеђивањем адекватног простора, набавком савремених средстава за рад и побољшањем техничких услова рада.
- Академија ће наставити да унапређује професионалне компетенције ненаставних радника, стандарда професионалног понашања и мирног решавања сукоба и отвараће већи простор за иницијативе и идеје запослених и изражавање и уважавање мишљења ненаставних радника.

Табела 10.1. Број ненаставних радника запослених са пуним или непуним радним временом у високошколској установи у оквиру одговарајућих организационих јединица
Прилог 10.1. Шематска организациона структура високошколске установе
Прилог 10.2. Анкете студената о процени квалитета рада органа управљања и рада стручних служби - одсек Звечан

Стандард 11: Квалитет простора и опреме

Квалитет простора и опреме се обезбеђује кроз њихов адекватан обим и структуру.

Квалитет простора и опреме се обезбеђује кроз њихов адекватан обим и структуру. Одсеци Академије поседују примерене просторне капацитете: амфитеатре, учионице, кабинете, лабораторије, библиотеке и слично, за квалитетно обављање делатности високог образовања, а који су усклађени са бројем студената. Академија континуирано прати и усклађује своје просторне капацитете и опрему са потребама наставног процеса и бројем студената.

Академија поседује адекватну и савремену техничку и другу специфичну опрему која обезбеђује квалитетно извођење наставе на свим студијским програмима и степенима студија у сва три Одсека у њеном саставу. Сале у Академији у којима се одржавају предавања су опремљене пројектором и комплетном мултимедијалном опремом. На тај начин је пружена целокупна подршка модерном начину предавања, који је заснован на примени мултимедије и интерактивности међу учесницима. Студентима су на располагању сале за вежбе са свом неопходном опремом. Лабораторијске вежбе се одвијају у лабораторијама у Академији. Структура просторија у Академији је таква да задовољава потребе извођења теоретске и практичне наставе на свим Одсецима.

Лабораторијске вежбе на студијском програму Енергетика у оквиру наставног плана и програма се одвијају у специјализованим лабораторијама које се налазе у просторијама Одсека Звечан.

Лабораторије су тако опремљене да својом опремом омогућавају обављање лабораторијских вежби из 2 или више наставних предмета, што је уређено распоредом рада.

Постоје две одвојене целине специјализованих лабораторије:

- Лабораторија за испитивање електричних машина и
- Лабораторија за мултимедијалне технологије

Лабораторија за испитивање електричних машина

У складу са Законом о безбедности и здравља на раду, а у циљу заштите живота и здравља запослених и студената од повреде на раду, на самом улазу у Лабораторију прописно је постављено Обавештење о начину понашања:

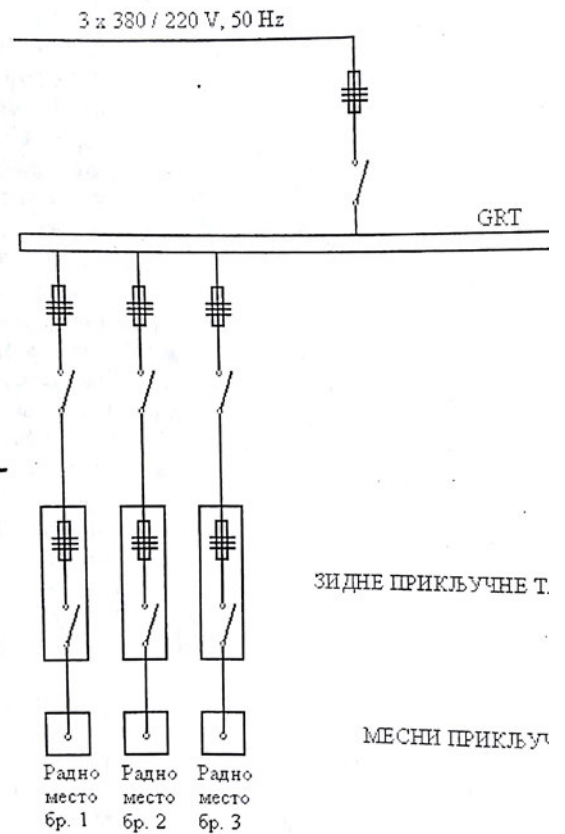
1. Строго је забрањено додиривање делова под напоном јер је то опасно по живот.
2. Долазити на рад и обављати вежбе у равном, припијеном оделу без висећих украса.
3. За сваким столом потребно је да буде прикључак за уземљење.
4. Под треба да буде од електрички изолационог материјала.
5. У приручној апотеци треба да буде следећи садржај: средство против опекотина, средство прве помоћи за случај електричног удара.
6. Приликом рада са аутотрансформатором (какви су и неки регулациони трансформатори) узети у обзир да може постојати опасност од удара електричном струјом и када се они налазе у нултом положају – аутотрансформатори немају галванско одвајање улаз/излаз.
7. За време обављања вежби не смеју се вршити никакве интервенције или промене које није одредило меродавно лице или нису дефинисане у задатку вежбе.
8. Забрањено је развезивање струјних кола под напоном пре искључивања извора напона.
9. Строго је забрањено самовољно дирање уређаја и инструмената ради поправке.
10. Сваку евентуалну неправилност одмах пријавити односно извршити искључење.
11. Инструменти, уређаји и машине се смеју оптерећивати само у предвиђеном режиму.

12. Инструменте у принципу укључивати на највећа подручја. Прелаз на ниже подручје сме да се обави тек после потпуног убеђења да неће доћи до преоптерећења.
13. За време обављања вежби студенти смеју да прикључе уређај, инструменте или састављено струјно коло на извор напајања тек после добијене дозволе од меродавног лица.
14. Укључивати на најнижи напон, ако за то постоје могућности (нпр. преко регулационог трансформатора).
15. Строго је забрањено обављати било каква превезивања под напоном.
16. По обављеној вежби све уређаје подесити на почетни положај;

Развод електричне енергије у Лабораторији за испитивање електричних машина је прописно одрађен. Од главне разводне табле GRT полазе водови за напајање зидних прикључних табли у Лабораторији. Ови водови су одговарајућег пресека који на почетку има одговарајуће топлјиве осигураче и одговарајуће прекидаче. Од сваке зидне прикључне табле напаја се одговарајућим водом месна прикључна табла, при чему сваки месни прикључак представља практично радно место.

Довођење електричне енергије до главне разводне табле GRT врши се кабловима одговарајућег пресека. Каблови су на почетку заштићени одговарајућим топлјивим осигурачима, иза којих су постављени одговарајући прекидачи. Номинални напон под којим се напаја GRT је 3x380/220V а номинална учестаност $f=50\text{Hz}$.

Једнополна електрична шема развода електричне енергије у Лабораторији приказана је на слици 1.

Слика 1. Једнополна електрична шема развода електричне енергије у Лабораторију

Корисна површина ове просторије је 40m². Сваки студент при уласку у лабораторију обавезно се прво упознаје са разводом електричне енергије и опремом која се налази у просторији.

Слика 2. Део опреме која се налази у лабораторије за испитивање електричних машина

Списак опреме која се налази у Лабораторији (слика2):

- Систем за аквизицију података DAQ 99, 12-bitnog USB 500kHz, 8 AD kanala,
- Кондиционер сигнала-напонски модул(500V, BW=1kHz)
- Кондиционер сигнала-струјни модул(8A, BW=1kHz)
- Спектар анализатор и мерач ЕМ поља
- Осцилоскоп, НМО 100MHz, 4 An.kanal , 8Dig.kanala
- Енкодер инкрементални, OMRON E6B2-CWZ5B
- Фреквентни регулатор, OMRON JX4004
- Трофазни асинхрони мотор, MAV-16 450VA
- Једнофазни регулациони аутотрансформатор (1890VA, 220V, 7A, 50Hz)
- Асинхрони мотор са краткоспојеним ротором типа ZK 112 M4
- Трофазни подесиви трансформатор (1,25 kVA, 3x380 / 3x110 / 65 V, 1,9 / 6,56 A, 50 Hz)

Комплетан списак опреме коју поседује Академија налази се у Табела 11.2. Листа опреме у власништву високошколске установе која се користи у наставном процесу и научноистраживачком раду

Опрема у Лабораторије омогућава наставницима и сарадницима да креирају лабораторијске вежбе из више предмета који су предвиђени структуром студијског програма Енергетика на основним и мастер студијама.

Сврха лабораторијских вежби је практично проверавање теоријског знања и упознавање лабораторијских метода рада. Осим тога добија се одређена самосталност и самопоуздање у руковању инструментима и испитиваним машинама.

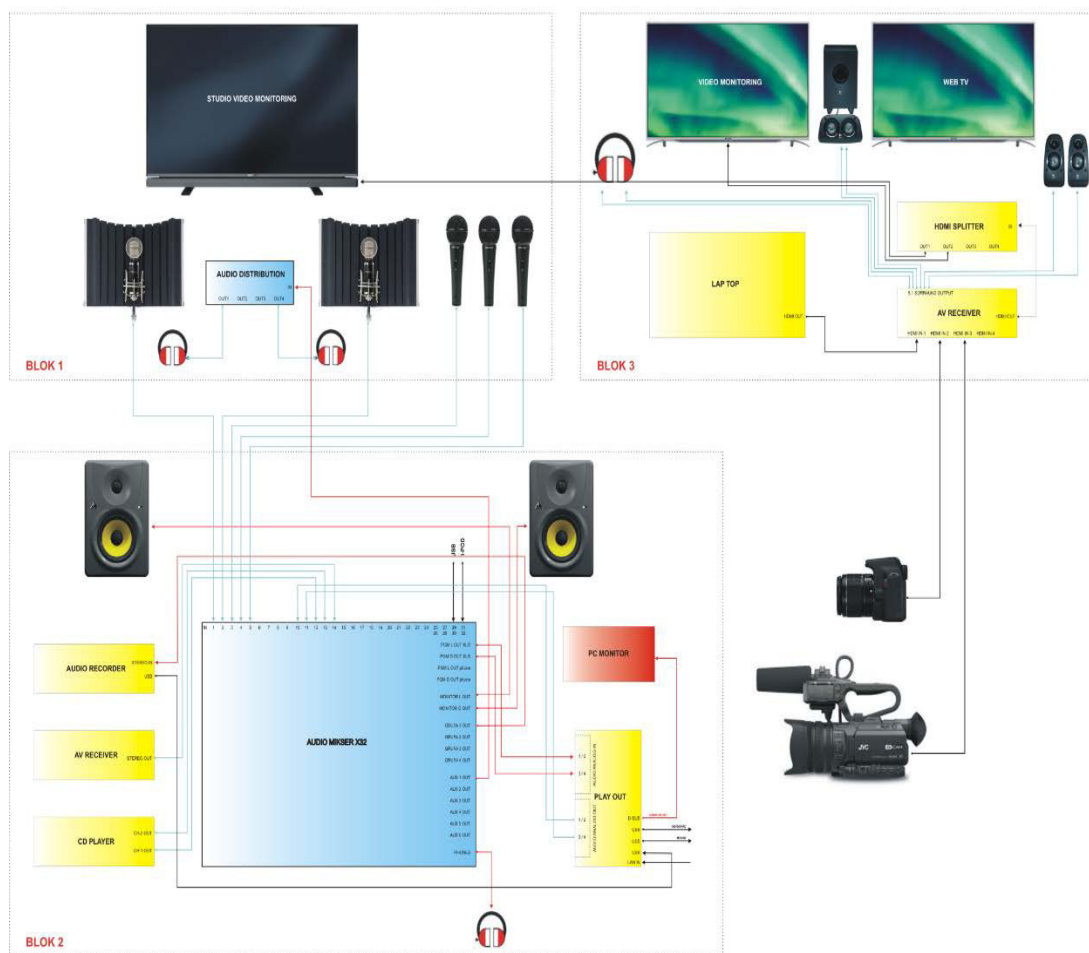
Циљ лабораторијских вежби је да студент схвати сврху опреме и буде у стању да предвиди и донесе закључке кроз практична испитивања трофазних трансформатора, асинхроних

мотора, мотора једносмерне струје, регулисања брзине мотора применом ПЛЦа..., значи циљ је да студент стекне способност предвиђања догађаја, што представља један од главних услова за успешан рад у струци.

Лабораторија за мултимедијалне технологије

Лабораторију чине три физички одвојена блока која су заједно повезана у једну функционалну целину, и то:

- студио за снимање звука
- аудио режија
- аудио/видео нелинеарна монтажа

*Слика 3. Блок шема лабораторије за мултимедију, Блок 1 Студио за снимање звука
Блок 2 Аудио студио, Блок 3 Студио за нелинеарну монтажу.*

Студио за снимање звука је акустички изолована просторија намењена првенствено за симулацију једног савременог радијског студија у коме је осим реализације радијског програма, снимања OFF-ова, могуће реализовати и сложеније пројекте као што су: снимање радијских реклама и цинглова, симултани превод, тонска синхронизација филмова, анимација, видео радова и слично, снимање музичких албума различитих жанрова.

Студио је опремљен са:

- 2 кондезаторска микрофона „*MXL V67i Large Diaphragm Dual Capsule Condenser Microphone*“ у сету са стоним носачима „*JB SYSTEMS JB55*“, изолационим држачима кондезаторских микрофона „*MXL-57 High-Isolation Microphone Shock Mount*“, акустичким облогама за микрофоне „*MXL RF-100 Reflection Filter*“ и POP филтерима „*MXL PF-005-B*“.
- 3 динамичка вокално-инструментална микрофона „*Behringer ULTRAVOICE XM1800S*“.
- 1 телескопским микрофонским сталком „*Stagg MIS-1024BK*“.
- 1 четвороканалном стерео аудио дистрибуцијом „*ART headamp4*“.
- 2 пара стерео слушалица „*Sennheiser IE60*“.
- 1 LED 55“ Телевизором „*Grundig 55 VLE-5523 BN*“

Инсталирана опрема пружа могућност студентима да се, кроз сет наставним планом и програмом планираних лабораторијских вежби, упознају са микрофонима као изворима звука, њиховој подели по намени, по карактеристици усмерености и по конструкцији. Комбинацијом различитих типова микрофона за потребе снимања говора и музике (вокали, различите врсте инструмената) студенти ће стечено теоријско знање везано за електро-акустичке особине микрофона моћи да примене у пракси и да се упознају са избором, поставком и применом микрофона како при снимању тако и при озвучавању.

Четвороканална аудио дистрибуција у сету са комуникацијским слушалицама служи како за мониторинг програмског сигнала тако и за интерком везу између аудио режије и самог студија за снимање звука.

У студију је инсталиран и један 55“ телевизор који се првенствено користити за потребе видео мониторинга при тонској синхронизацији. Повезан је на HDMI свичер који се налази у блоку „аудио/видео нелинеарна монтажа“ и може да репродукује различите долазне сигнале као што су: излаз PRO HD/4K камкордера, излаз дигиталног фотоапарата, излаз лаптоп-а који се користи за аудио/видео нелинеарну монтажу и постпродукцију итд...

Аудио режија је функционални блок у коме се репродукују, миксују и снимају различити извори звука.

Опремљена је са:

- 1 аналогно/дигиталним аудио миксером „*Yamaha MGP32X 32-Input Hybrid Digital/Analog Mixer with USB Rec/Play and DSP Effects*“.
- 1 десктоп рачунаром са пратећом периферијом у коме је инсталирана четвороканална PRO аудио картица „*ESI MAYA44 eX*“ и софтвер за аутоматско емитовање програма „*D&R*“

Aircast Radio Automation Base Software“.

- 1 CD плејером „*Tascam CD-200SB Solid-State / CD Player*“.
- 1 AV рисивером „*Yamaha RX-V481*“.
- 1 дигиталним диктафоном са линијским улазом „*Philips Voice Tracer 2000 Stereo Digital Recorder, 4GB*“.
- 1 комуникацијским слушалицама „*Sennheiser PC 131*“.
- 2 активне двосистемске звучне кутије „*Soundsation HYPER TOP 8A*“.

Као извори звука (долазни аудио сигнали) се осим микрофона смештених у студију за снимање звука, могу користити и CD плејер са кога је могуће репродуковати аудио запис различитог формата: WAV, MP3, MP2, WMA & AAC, затим AV рисивер са кога је осим репродукције програма радио станица чији је сигнал доступан могуће репродуковати и дигиталну музичку библиотеку, музичке сервисе и радио канале који се стримују преко интернета, изворе звука којима се приступа путем Bluetooth конекције као и изворе звука који долазе са бројних екстерних уређаја повезаних са AV рисивером путем RCA или HDMI прикључака. Систем за аутоматско емитовање (десктоп рачунар са пратећом периферијом, аудио картица и софтвер) је намењен за аутоматизовано емитовање припремљених Аудио плеј листа за потребе симулације емитовања једног радијског програма. Аудио миксер има укупно 32 улаза од којих 24 могу бити линијска или микрофонска, могућност повезивања мултимедијалних уређаја као што су iPhone/iPod, могућност снимања на USB Flash drive и велики број дигиталних ефекта који омогућавају обраду улазних аудио сигнала.

Кроз низ лабораторијских вежби које су предвиђене планом и програмом студијских програма на основним и мастер студијама, студенти се упознају са улазно – излазним модулима аудио миксера, мастер модулом, мониторингом секцијом и савладавају основне функције аудио миксера као што су подешавање, контрола и комутација долазних аудио сигнала, а при снимању музике и са миксом звука и продукцијом звука.

Аудио/видео нелинеарна монтажа је блок намењен за постпродукцију само аудио материјала или аудио/видео материјала.

Опремљена је са:

- 1 лаптоп-ом у коме је инсталиран софтвер за нелинеарну монтажу тона „*SOUND FORGE PRO 11 Advanced audio waveform editor*“ и софтвер за нелинеарну монтажу слике и тона „*Adobe Premiere Pro CC*“.
- 1 5.1. surround системом звучника „*Onkyo HT-S3800*“.
- 1 HDMI сплитером „*Kramer VM-4HC*“.
- 2 SMART 49“ телевизора „*Sharp LC49CUF8372ES*“.

Материјал снимљен у студију или на терену ће у овом блоку моћи да се монтира и да се ради његова пост-продукција.

Студентима је омогућено да радом на овој опреми, кроз низ креативних вежби, да се упознају са програмима за обраду звука, видеа, слике, анимације и специјалних ефеката и њихово коришћење у изражавању креативности. Акценат је на креирању звука за анимирану графику, припрема материјала за специјалне ефекте и рад са специјалним ефектима као и уклапање звучних ефеката и музике у видео материјале.

Свим запосленим и студентима се обезбеђује неометан приступ различитим врстама

информација у електронском облику и информационим технологијама, како би се те информације користиле у научно-образовне сврхе. Запосленима и студентима су на располагању рачунари за преглед личних е-маилова и стална Интернет веза. Академија брине и о потреби својих студената и сарадника за сталном додиром са најновијом литературом, стручним часописима и електронским издањима.

Одсек Звечан ради у једном објекту саграђеном од чврстог одговарајућег грађевинског материјала и располаже укупном површином која потпуно задовољава предвиђене стандарде. Зграда Одсека Звечан располаже са 1994,56 m² корисног простора.

Теоретска настава на Одсеку Звечан се изводи у 4 учионице и 1 амфитеатру, а практична настава у 7 лабораторија.

Структура простора је следећа: 1 амфитеатар површине 150 m², 4 слушаоница/учионица укупне површине 274,30 m², 7 просторија у којима се изводе лабораторијске вежбе површине 366,40 m², 2 информатичке учионице (компјутерске лабораторије) површине 203,95 m², 1 радионицом површине 57,39 m² и 1 библиотеком са читаоницом укупне површине 67,65 m².

Зграда Одсека Звечан поседује 4 кабинета укупне површине 81,6 m² у којима је обезбеђен боравак за наставнике и сараднике.

Студентска служба смештена је у 2 просторије: шалтерска служба и референтска служба укупне површине од 64,16 m², канцеларије стручних служби и руководиоца Одсека укупне површине 244,78 m².

Одсек Звечан располаже и одговарајућом техничком опремом за савремено извођење наставе, у складу са потребама студијских програма на свим нивоима студија., приказаних у наредној табели.

Редни број	Назив опреме	Број
Одсек Звечан		
1.	Информатичке лабораторије/учионице	75
2.	Рачунари у кабинетима наставника и сарадника	15
3.	Рачунари у службама	20
4.	Рачунари у салама за предавања	0
5.	Сервери	1
6.	Видео бимови	5
7.	Опрема за студије на даљину	Не поседује
8.	Штампачи	21
9.	Скенер	5
10.	Пројектор	10
11.	Фотокопир апарат	2
12.	Интерактивна табла	1

У оквиру овог стандарда урађена је SWOT анализа за неке од следећих елемената:

- усклађеност просторних капацитета са укупним бројем студената;
- адекватност техничке, лабораторијске и остале опреме;

- усклађеност капацитета опреме са бројем студената;
- рачунарске учионице.

S - (Strenght): Предности	W – (Weakness): Слабости
• Просторни капацитети су усклађени са важећим стандардима и бројем студената на студијским програмима +++ • Простор задовољава одговарајуће урбанистичке, техничко-технолошке и хигијенске услове +++ • Постојање одговарајућих рачунарских кабинета и техничких средстава који се користе за реализацију наставе +++ • Усклађеност техничке и лабораторијске опреме са здравственим и сигурносним стандардима +++ • Постојање одговарајуће опреме за савремено извођење наставе у складу са потребама студијских програма +++	• Недостатак простора за индивидуални или додатни рад са мањим групама студената ++ • Недовољна финансијска средства за осавремењавање техничке опреме +++ • Недовољна усклађеност капацитета опреме са бројем студената ++
O – (Opportunities): Могућности	T – (Threats): Опасности
• Могућност обезбеђења финансијских средстава неопходних за преуређење просторних капацитета за рад са мањим групама студената ++ • Изналажење нових извора финансијских средстава за опремање техничким средствима +++ • Донације кроз сарадњу Академије са домаћим и међународним институцијама +++	• Брзи развој информационо - комуникационих технологија захтева стална улагања +++ • Трошкови одржавања већ временских зграда све су већи, што Академије тешко покрива из својих средстава ++ • Научно-истраживачки рад је отежан због немогућности претплате на разне научне базе података (преко базе Кобсон нису доступни многи радови) ++

Предлог мера и активности за унапређење квалитета стандарда 11:

- Наставак процеса перманентног побољшавања квалитета простора и опреме;
- Интезивирање активности на обезбеђењу додатних финансијских средстава и донација у циљу осавремењивања постојеће и повећања капацитета опреме;
- Праћење и усклађивање капацитета простора и опреме у складу са потребама наставног процеса, као и са бројем студената. Минимум једанпут у току школске године вршити интерну контролу простора и опреме анкетирањем студената и запослених на Академији и даљи рад усмерити ка отклањању уочених неисправности и неправилности.

Табела 11.1. Укупна површина (у власништву високошколске установе и изнајмљени простор) са површином објеката (амфитеатри, учионице, лабораторије, организационе јединице, службе)

Табела 11.2. Листа опреме у власништву високошколске установе која се користи у наставном процесу и научноистраживачком раду

Стандард 13: Улога студената у самовредновању и провери квалитета

Високошколске установе обезбеђују значајну улогу студената у процесу обезбеђења квалитета, и то кроз рад студентских организација и студентских представника у телима

високошколске установе, као и кроз анкетирање студената о квалитету високошколске установе.

Представници студената су чланови Комисије за самовредновање и унутрашње обезбеђење квалитета.

Студентима је учешћем у органима Академије обезбеђена улога и начин да дају своје мишљење о стратегији, стандардима, поступцима и документима којима се обезбеђује квалитет рада Академије, укључујући и резултате самовредновања и оцењивања квалитета Академије. Студенти су активно укључени у процесе перманентног осмишљавања, реализације развоја и евалуације студијских програма у оквиру курикулума и развој метода оцењивања.

Списак чланова Комисије за самовредновање и унутрашње обезбеђење квалитета:

Ред бр.	Име и презиме	
1	др Данијела Зубац	Председница Комисије
2	др Милан Веселиновић	Члан
3	др Миливоје Јовановић	Члан
4	Марина Вељовић	Члан
5	Алекса Маринковић	Члан – Студент

Обавезан елемент самовредновања високошколске установе јесте анкета којом се испитују ставови и мишљења студената о питањима из свих области које се проверавају у процесу самовредновања и оцене квалитета рада Академије и њених делова, наставних програма у целисти и њихових делова као и квалитета самог наставног процеса и квалитет педагошко-образовног рада наставника и сарадника у Академији анкетирањем. Основни циљ поступка анкетирања је утврђивање квалитета; педагошко-образовног рада наставника и сарадника у настави, студијских програма, управљања Академијом, рада служби Одсека Академије и корекција, ради подизања квалитета и формирање подлоге за креирање Извештаја о самовредновању Академије.

SWOT анализа

У оквиру SWOT анализе акценат је стављен на учешће студената у појединим телима Академије која се баве анализом, провером и обезбеђењем квалитета појединих сегмената који су предмет процеса самовредновања. Даље је коментарисана улога студената у евалуацији наставног процеса, студијских програма, расподеле ЕСПБ бодова, било да је реч о пасивним видовима добијања информација, као што су студентске анкете или о директној повратној информацији коју у реалном времену пружају представници студената а на основу сталне комуникације са студентима свих профила.

S - (Strenght): Предности	W – (Weakness): Слабости
- Студенти учествују и имају право гласа у свим органима и телима Академије и у телима која учествују у процесу самовредновања и процени квалитета +++ - Студенти учествују у попуњавању анкета ++ - Студенти учествују у обради података и креирању закључака +++	- Представници студената не могу директно да утичу на процес доношења одлука већ само могу да предлажу мере за побољшање квалитета ++ - Превише субјектата у систему може да доведе до лоше координације + - Превише анкета и формализација поступака

Студенти самостално предлажу мере за побољшање квалитета +++	без вођења рачуна о истинској сарадњи и отворености између наставника и студената може пасивизирати студенте и њихове представнике ++
О – (Opportunities): Могућности	Т – (Threats): Опасности
- Подизање свести студената о важности процеса самовредновања ++ - Организовање јавних расправа о укључивању у процес унапређења квалитета и расправа о иницијативама за унапређење квалитета ++ - Организовање зборов са представницима управе факултета где би студенти директно изнели своје предлоге без административне баријере ++	- Студенти немају већину у телима за обезбеђење квалитета па је могуће прегласавање ако предложене мере нису у интересу осталих чланова тела +++ - Неповерење студената да ће укључивање у процес самовредновања донети стварне промене ++ - Недовољна свест студената да покажу иницијативе за унапређење квалитета +++ - Неповерење студената у анонимност анкета +

Предлог мера и активности за унапређење квалитета стандарда 13:

- Подизање свести студената о важности процеса самовредновања и подизање поверења студената у резултате овог процеса.
- Подстицати студентске иницијативе у предлагању мера за побољшање квалитета.
- Унапређење и редовно информисање најмлађих студената о процесима самовредновања, контроле квалитета и о њиховим студентским правима, посредством студената-ментора и студентских делегата.
- Организовање већег број повремених анкета које заиста представљају брзу реакцију на тренутно уочене проблеме, користећи предности информационог система.
- Подстицање и унапређење мобилности студената, како би се они на најбољи начин уверили у ефективност процеса и мера контроле квалитета у развијеним земљама и унапредили културу квалитета.
- Подстицање студента укључених у рад Комисије за самовредновање и унутрашње обезбеђење квалитета на континуирани процес евалуације наставног процеса на основу студентских анкета и анализа пролазности по испитним роковима.
- Инсистирање на транспарентности извештаја о раду студентских тела.

Прилог 13.1. Документација која потврђује учешће студената у самовредновању и провери квалитета

Стандард 14: Систематско праћење и периодична провера квалитета

Високошколска установа континуирано и систематски прикупља потребне информације о обезбеђењу квалитета и врши периодичне провере у свим областима обезбеђења квалитета.

Академије системом менаџмента квалитета обезбеђује спровођење утврђених стандарда и поступака за оцењивање квалитета и обављање свих задатака које у том процесу имају субјекти у успостављеном систему обезбеђења квалитета.

Академија кроз успостављене механизме система менаџмента квалитетом анализира податке, анализира и оцењује перформансу процеса и преиспитује ефективност система менаџмента квалитетом, и уколико се утврде неусаглашености, приступа се корективним мерама. Академија обезбеђује редовну повратну информацију од послодаваца, представника Националне службе за запошљавање, својих бивших студената и других одговарајућих организација о компетенцијама дипломираних студената.

Академија обезбеђује податке потребне за упоређивање са страним високошколским установама у погледу квалитета, обезбеђује услове и инфраструктуру за редовно, систематско прикупљање и обраду података потребних за оцену квалитета у свим областима које су предмет самовредновања. Академија обавља периодична самовредновања и проверу нивоа квалитета током којих проверава спровођење утврђене стратегије и поступака за обезбеђење квалитета, као и достизање жељених стандарда квалитета. У периодичним самовредновањима обавезно је укључивање резултата анкетања студената. Самовредновање мора да се спроводи најмање једном у три године.

Са резултатима самовредновања Академија упознаје наставнике и сараднике, путем стручних органа, студенте, преко студентских организација Комисију за акредитацију високошколске установе и студијских програма и проверу и јавност. Сви наставници, асистенти, сарадници у настави и ненаставни радници упознати су са новоуспостављеним системом обезбеђења квалитета. Извештаји о резултатима анкетања, извештаји о успеху студената у студирању и на испитима, предмет су разматрања на седницама Комисије за самовредновање и унутрашње обезбеђење квалитета и Наставно-стручног већа Академије.

Формирана је база података која ће обезбедити трајно чување прикупљених података и њихово упоређивање са подацима који ће се прикупити током спровођења наредног анкетања и примене других метода за прикупљање података.

SWOT анализа

Као један од показатеља процедура за праћење квалитета, у смислу јасног сагледавања снага, слабости, шанси и претњи у систематском праћењу и периодичној провери квалитета, периодично се спроводи SWOT анализа. Том приликом се акценат ставља на испитивање квалитета постојеће инфраструктуре за систематско прикупљање података неопходних за доследно праћење квалитета, као и анализирање повратних информација од послодаваца и Националне службе за запошљавање о спремности и запослености струковних инжењера. Са друге стране анализира се улога студената и запослених у процесу праћења и процене квалитета.

S - (Strenght): Предности	W – (Weakness): Слабости
• Сарадња са Националном службом за запошљавање и појединим привредним субјектима и институцијама +++ • Одржавање контаката са дипломираним студентима ++ • Академија обезбеђује континуитет у реализацији процеса квалитета +++ • Правилницима прописане процедуре +++	• Недовољна прецизност повратних информација ++ • Уочени недостаци у студентским анкетама ++ • Недовољно развијена свест студената о њиховој улози у обезбеђењу квалитета ++
O – (Opportunities): Могућности	T – (Threats): Опасности
• Добијање прецизних повратних информација од послодаваца и Националне службе за запошљавање ++ • Побољшање квалитета институције, студијских програма и наставе +++ • Законска регулатива ++ • Искуства стечена кроз међународну сарадњу ++	• Инертност послодаваца и представника Националне службе за запошљавање ++ • Недовољна заинтересованост спољних субјеката у процесу обезбеђења квалитета+

Предлог мера и активности за унапређење квалитета

На основу изложене SWOT анализе, предлог мера за унапређење квалитета би се могао дефинисати на следећи начин:

- Подизање свести о значају системског праћења и периодичне провере квалитета,
- Коришћење систематичног прикупљања података и њихово анализирање у сврхе утврђивања и спровођења детаљних корекционих мера и трајног побољшања квалитета,
- Проналажење адекватних начина за мотивисање запослених и за учествовање у процесу праћења и контроле квалитета, који осим постојећих периодичних провера, подразумевају и самоиницијативне анализе успеха студената,
- Испитати могућности учешћа у међународним пројектима који се баве унапређењем наставе и научно-истраживачког рада и покренути потрагу за партнерским институцијама,
- Инсистирати на анонимности студентских анкета, како би студенти давали што објективнији суд о појединим питањима,
- Инсистирати на јавности остварених резултата процеса провере квалитета и корективних мера за побољшање квалитета, електронским путем или преко делегата појединих модула,
- Континуирано обезбеђивање и анализа што веће количине повратних информација од стране компанија, Националне службе за запошљавање и дипломираних студената.

Прилог 14.1 Информације присутне на сајту високошколске установе о активностима које обезбеђују систематско праћење и периодичну провера квалитета у циљу одржавања и унапређење квалитета рада високошколске институције.

АКАДЕМИЈА СТРУКОВНИХ СТУДИЈА КОСОВСКО МЕТОХИЈСКА

ПРИЛОЗИ

Извештај о самовредновању